

2022 - 23

XEERKA ANSHAXA

Xuquuqaha iyo
Masuuliyadaha
Aradayda, Qoyska
iyo Shaqaalaha

St. Cloud Area
School District 

Buugan Waxuu Ka koobanyahay

Warqad ku socota Waalidiinta/Mas'uulada	3
Oraahda Howlgalka,Dhuuxa Qiimaheena, iyo ujeedooinka Istaraatijiga	4
Mas'uuliyadaha la wadaago	4
Xuquuqda Ardayga & Mas'uuliyadaha	5
• Helitaanka	5
• Imaanshaha iyo Soo	5
• Mamnuucidda Xoog iskuu	5
• Fursadaha Loo Wada	5
• Cadaalad u	6
• U Fasaxnaanta Ra'yiga iyo	6
• Waxbarasho iyo	6
• Dwoooyinka	7
• Takoorla'aanta/	7
• Hantida Qofka ee khaaska ah iyo Macluumaaad	
• Dhaarta u Daacad	8
• Labiska	8
• Xukuumadda	8
• Iisticmaalka Teknoolijiyada iyo	8
Habka Taageerada Degmadda 742	9
Heerarka Anshaxaa Ardayga	10
Dhexgallada, Ujawaabida, iyo Heerarka Xadgudubyada	11
Macluumaaadka Edbinta Dheeraadka ah	20
Liiska MacnahaErayada	22
Ilaah Iskoolka-Caawinta Xalinta Dhibaatooyinka	24

Xeerkaa Anshaxaa:

Xuquuqaha iyo Masuuliyadaha Aradayda, Qoyska iyo Shaqaalaha.

Hordhac

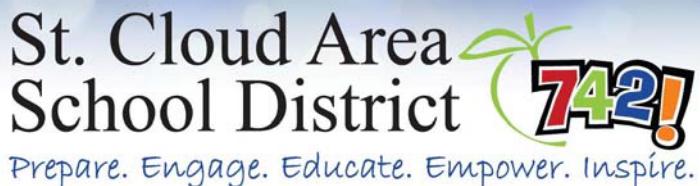
Buugan waa hage loogu talagalay ardayga dhaqankiisa. Degmada 742 Madaxdeeda Waxbarashada waxay abuurtaa hadana fulisaa shuruuchagta ficiilada qof-kasta oo dagamada ku jira. Kormeeraha Guud waxuu abuuray/sameeyay hab tusaaya sida loo fuliyo shuruucda gudaha Degmada 742, maamulayaasha iyo maamulayaasha barnaamijka ayaa iyagana kadib ku dari kara tilmaamahakhaaska u ah iskoolka iyo waxa ay ka rajeynayaan. Macalimiinta iyo shaqaalaha kale waxay la shaqeeyaa ardayda si ay u dhigaan una raacaan waxa laga rajeynayo ee ah sida ay fasal walba gudahiis wadajir ugu wada shaqeyn doonaan. Shaqaalaha qaangaarka ah waxaa qabta xeer dhaqameed sare oo la xiriira hab-dhaqankooda waxayna hoos tagaan sharciyada khuseeya oo dhan eekucad, Shuruucda Madaxda Waxbarashada, iyo Waaxda Shaqaaleytu sharciyadooda iyo hab-dhaqankooda.

Shuruucda iyo qawaaniinta kusaabsan ardayga daqankiisa iyo edabiisa ee ku qoran buugan waxay oofiyaan Shuruucda Madaxda Waxbarashada sida lagu xusay gudaha Sharciyada Madaxda Degmada [105](#), [503](#), [504](#), [506](#), [514](#), [524](#) and [Minn. Stat. § 121A.55\(a\)](#).

Buugangacanta wuxuu khuseysaad hacdooyinka iyo xaaladaha kadhaca iskoolka dhismihiisa, dhulah milkiyadda degmada iskoolka, howlahadugsiga ama waxyaalo iskoolku qabto, gaadiidka iskoolka, ama kombuyuutarada iskoolka, shabakada(networks), warbaahinta(forum), ama liisaska wada xiriirka (mailing lists). Buugangacanta waxuu khuseeyn karaa sidoo kale dhacdooyinka ka dhaca dhismaha iskoolka banaankiisa kaas oo ilaa xad muhiim ah

carqalad lataaban karo ku ah waxbrashada aradayda
ama deegaanka iskoolka.

*Mahadcelin Gaarah oo ku socoto Iskoolada Bulshada ee St.
Paul iyo Iskoolada Bulshada ee Minneapolis cawiinaada ay ka
geeysteen habeeynta buuga Xuquuqaha iyo Masuuliyadaha.*



Prepare. Engage. Educate. Empower. Inspire.

Laurie Putnam

Superintendent

District Administration Office 1201 South
Second Street Waite Park, MN 56387

Phone: 320-370-8000
willie.jett@isd742.org

Ogoosto 2022

Bulshada Iskoolka ee Sharafta ah:

Waxaynu galaynaa 2022 – 2023 degmadeenu waxay naawilaysaa sanad dugsiyeed xiiso iyo dhiirrigelin leh. Qorshaha Istaraatiijiyadda ee Degmadu wuxuu nagu hagayaa fulinta hadafkeena si aan u abuurno jawi amni iyo daryeel leh iyo dhaqan lagu diyaarinayo, lagu howlgelinayo, lagu barayo, awood lagu siinayo, laguna dhiiri galinayo dhammaan ardayda waxbaranaysa iyada oo lala kaashanayo bulshada ku hareeraysan si ay ugu guulaystaan bulshada maanta iyo tan beritoba.

Buug-gacmeedka Xuquuqda iyo Mas'uuliyadaha Sanadkan (oo horey loogu yaqaanay Xeerka Dhaqanka) wuxuu hagayaa shaqadeena abuurista iyo ilaalinta jowi waxbarasho caafimaad leh halkaas oo dhammaan ardayda, shaqaalaha iyo xubnaha bulshadu ay dareemayaan soo dhowayn, xushmayn iyo nabadgeleyo. Adeegsiga Buug-yaraha Xuquuqda iyo Mas'uuliyadaha ayaa wuxuu hubinayaa inaan si joogto ah u sii wadno himilooyinka laga filayo degmada oo dhan.

Qof kasta oo ka tirsan degmaddeena, ha ahaado arday, xubin qoyska ah, macallin, maamule, xubin shaqaalaha ah ama xubin bulshada aan wada shaqayno ah, wuxuu qaadanayaa door muhiim ah sidii ardayda oo dhan loo siin lahaa jowi wanaagsan. Buug-gacmeedka Xuquuqda iyo Mas'uuliyadaha ayaa si cad u qeexaya rajooyinka aan, inagu bulsho ahaan, qiimaynno ee aan maamuusno.

Fadlan dib ula eeg buug-gacmeedka Xuquuqda iyo Mas'uuliyadaha ardaygaaga (ardaydaada) sida aan dhammaanteen uga wada shaqayno sidii aan u hubin lahayn in bulshada iskoolkeenu ay diyaar u yihiin waxbarid iyo wax barasho heer sare ah. Sannadkan waxaad ka heli kartaa fiidiyoow ah buug-gacmeedka Xuquuqda iyo Mas'uuliyadaha websaytkaeena: www.isd742.org qaybta Qoysaska. Fadlan ka wada hadla waxyaabaha laga filayo. Wuxuu aaminsanahay in buug-gacmeedka Xuquuqda iyo Mas'uuliyaduhu uu gacan ka gaysan doono ardaydeena sidii ay ugu kori lahaayeeyin in ay noqdaan muwaadiniin, ay wadaniyad ku jirto oo waxtar leh.

Mahadsanid,

Laurie Putnam
Kormeeraha Guud

2021-2024 Qorshaha Istiraatijiga

Oraahda Howlgalkeena

Waa in aan abuurno jawi amni leh iyo daryeel iyo dhaqan aan ku diyaarinayno, dhaxgalinayo, barayno, awood u siinayno, kuna dhiiri galineyno **dhamaan ardayda waxbaraneyso iyagoo kaashanaya bulshada ku hareersan si ay ugu guuleeystaan bulshada maantaiyo tan beritoba.**

Dhuuxa Qiimaheena

Waxaynu aaminsanahay in...

- ◆ **Qof waliba uu istaahilo si siman in uu u helo tayada ugu sareeya ee waxbarashadasiloo kordhiyo koboca qofka.**
- ◆ **Aragtiyo dhowr iyo aragatiyo kala duwanay qeyb ka qaadan karaan go'aangaaris quman iyo waxbarasho.**
- ◆ **Kuligeenba waan ka faa'idnaa markii ay bulshada kawada shaqeeyaan hal ujeedo.**
- ◆ **Waxbarashada mudada-dheer ay asaasi u tahay qofka inuu dhismo kuna baraaro bulshadeena aduun weynaha ah.**
- ◆ **Heerka ugu sareeya ee guusha qofka lugu gaaro lahaanshaha kawada qeybqaadashada qofka, qoysaska, iskoolada iyobulshadeena.**

Iyadoo ku saleeysan Degmada Qorshaheeda Istiraatijiga iyo Dhuuxa Qiimaheena, dhammaan xubnaha katirsan bulshada iskoolka waxeey ciyaaraan door muhiim ah si ay u hubiyaan inaanu haysano Deegan waxbarasho oo fiican ahna amaan.

Ardayda

- Aamin fursadahaaga aan xadka lahayn si aad heersare ugaartid.
- Dhis xirir fiican oo shaqaalaha iskoolka kaala dhixeyya kuna sugnoon sidaas wanaagsan
- Abuurjawi u dabaal daga kala-duwanaanshaha khaaska ah ee bulshadeena taageerna arinkaas
- Qorshee oo habee howshaada maalinlaha ah si aad u ahaato qof guul ka gaara howlihiisa maalinta oo dhan
- U xeydo aqbalida masuuliyada iyo barashada in aad dusha u dhigato falkaada.
- Tus ixtiraam ardayda kale, qoysaskooda iyo shaqaalaha dhamaan.
- Baro oo muuji dusiga oo dhan dhaqanka laga rajeynayo.
- Aad iskoolka maalin walba, fasal kastana xaadir waqdigiisa, si aad wax u barato, gelina dadaalkaaga ugu wanaagsan

Qoosaska

- Aamin ilmahaaga in ay leyihiiin fursado aan xad laheyn si ay heer sare u gaaraan kuna caawin in ay gaaraan hamigooda.
- Dhis xirir fiican oo aad la yeelato shaqaalaha iskoolka
- Abuurjawi u dabaal daga kala-duwanaanshaha khaaska ah ee bulshadeena taageerna arinkaas
- Kala shaqee shaqaalaha si xurmaysan habka diirada saaraya guusha ilmahaaga.
- Raadi caawimaad hadii aadan ku raacsaneeyn go'aan ama aadan fahmin sababta ka danbeeysa.
- Xaadil kulanka qoyska-macaliminta, ama hadii aadan awoodi karin inaad xaadirtid, la xirir macalinka ilmahaaga ama la-taliyaha si aad u sameeysaan heshiis khaas ah.
- Xurmeey, taageerna jawiga waxbarashada, xoogga saarna muhimada ay leedahay isu diyaarinta iskoolka.
- Kobci ilmahaaga aflaxaadiisa tacliimeed iyo dhaqanka iskoolka gudahiisa adiga oo ku adkaynaya muhimada eay leedahay raacida iskoolka oo dhan dhaqanka laga rajeynayo.

Xuquuqaha Ardayda, Masuuliyada iyo Fursadaha

Ardayda dhigita Degmada 742 waxay leeyahiin fursado kala duwan. Ardayda sidoo kale waxaa masuuliyado ka saaran yihin macalimiinta, shaqaalaha kale iyo ardayda kalaba. Ardayda waxay kaloo leeyahiin xuuqyo kale ay Dastuurka iyo qawaaniinta gobolka iyo kuwa maxalligaba udamanad qaaday. Xuquuqaha iyo Masuuliyadaha ku qoran buugan ma'han mid khaas ah kuligiis, mana daboolayo xaalad kasto oo soo gudboonaata. Shaxda/qoraalka hoose waxuu sharaxayaa xuquuqda, fursadaha, iyo masuuliyada ardayda kunool Degmada 742.

Helitaanka Diiwaanada

Xuquuqaha	Masuuliyadaha
<p>Waalidka/masuulka ardayda ama ardayda qaangaarka ahi waxay xaqu leeyahiin inay arkaan ama ay kahadlaan diiwaankooda iskoolka markii la eego shuruucda gobolka iyo fedaraalkaba..</p> <p>Ardayda waxa ay xaq u leeyahiin in la asturo wixa ku saabsan diiwaankooda iskoolka. Hadii lasiidaayo macluumaaka ardayga waxuu ku salaysanaan doontaa sida ay qabto shuruucda iyo qawaaniinta ay degmada iskoolk dajisey.</p> <p>Hadii aad rabto macluumaad dheeraad ah guji: Board Policy 515.</p>	<p>Ardayda waxay masuul kayihin inay raacaan habka loo helo diwaanka iskoolkooda ee ay dajiyay degmada.</p>

Imaanshaha

Xuuquuqaha	Masuuliyada
<p>Ardayda sharciga u leh waxay xaq u leeyahiin wax barashada bulshada sida ay dhigayso shuruucda gobolka iyo dowlada.</p> <p>Maqnaanshah amadaahida aysababteedu tahay diinta fasaxyadeedawaa in lagu diiwan galiyaa maqnaansho ama daahitaan cudurdaar leh iyadoo qoraal ah codsigana ka socota waalidka/masuulka.</p> <p>Hadii aad rabto macluumaad dheeraad ah guji: Board Policy 503.</p>	<p>Ardayda iyo qoysaska waxay masuul ka yihin inay raacaan shuruucda iyo habka iskoolka xaadiridiisa iyo soodaahitaankiisa.</p> <p>Ardayda iyo qoysaska waxay masuul ka yihin inay losocsiyaan iskoolka (tusaale, warqad qoraa ah, wacitaantaleefonka, eemeylka) maqnaanshaha kahor ama kusoo noqoshada isoolka oo maqnaanshaha kadib .</p> <p>Ardayda waxay masuul kayihin inay ka raadsadaan warqad fasax ah qof shaqaale ah markii ay ka daahaan fasal ama hadii loo baahdo in fasalka laga baxo.</p> <p>Ardayda iyo qoyska waxay masuul kayihin inay la socodsiiyaan iskoolka hadii uu ardayga ku khasban yahay inuu baxo maalmaha iskoolku socdo .</p>

Mamnuucida Xoog Isu-Sheegashada

Xuuquuqaha	Masuuliyadaha
<p>Ardayda waxay xaq u leeyahiin inay wax ku bartan jawi aan oggalayn, samaixin, u dulaqaadaneyn xog-sheegashada ama xoog-sheegashada internetka la isticmaalo taas oo ka imaanays a qof kaliya ama kooxba.</p> <p>Ardayda waxay xaq u leeyahiin inaysan lakulmin argoosi hadii ay si niyad wanaagsan u soo sheegaan xoog-sheegasho amaxoog-sheegashada internetka la isticmaalayo.</p> <p>Hadii aad rabto macluumaad dheeraad aad: Board Policy 514.</p>	<p>Ardayda aminsan in la bar-tilmaantay ama ah dhibane xoog-sheegasho ama ka warhaya ama aaminsan in lagu dhaqmayo xoog-sheegasho waa inuu soo wargaliyaa iskoolka shaqaalahiisa falka la tuhmayo isla markiiba.</p> <p>Ardayd waxaa masuuliyad kasaaran inuu dhaxgal xoog-sheegashada isaga oo ka socoda qofkalabar-tilmaamanayo uuna soo sheegaafal kasta oo xoog-sheegasho ah islamarkiiba.</p>

Fursadaha Loo Simanyahay

Xuuquuqaha	Masuuliyada
Aradayda waxay xaq u leeyihiiin fursado wada siman inay ka qayb galaan howlaha iskoolka, siduu sharcigu ugu fasaxay, iyo barnaamijyada iskoolka waxbarashadiisa hadbakii ay u qalmaan.	Ardayda waxaa masuuliyad ka saaran inay raacaan shuruucda iyo habka iskoolka howlahiisa in ay ka qeybgalayaan. Ardaydawaa inaysan ka niyad-jabinin ardayda kale inay ka qeybgalaan.

Cadaalad u Sameyn

Rights	Masuuliyadaha
<p>Ardayda waxay xaq u leeyihii habka markii la eego kaaso ku qeexan Minnesota Pupil Fair Dismissal Act markii ay khusayso ku xadgudubka sharciyada degmada. Waxaa ku jirta in lasiyo fursad lagu dhagaystay nooca xadgudubka iyo in latixgaliyo xaaladeeda.</p> <p>Ardayda waxay xaq u leeyihii inay fishaan qarinta tilaaboo yinka laqaaday.</p> <p>Ardayda waxay xaq u leeyihii in lala socodsiiyo shuruucda fasalka iyo iskoolka khuseeya, waxii laga filanayo iyo habkooda.</p> <p>Ardayda waxay xaq u leeyihin in shaqaalaha iyo ardayda kale ay ula dhaqmaan si ixtiraamleh.</p> <p>Ardayda waxay xaq u leeyihii inay ka madax banaanaadaan taabashada jirka ee macalinka iyo ardayda kaleba ee aan macquulka ahayn. Hasa ahaatee dhaxgalka shaqaalaha si uu ardayga uga ilaaliyo dhaawac jirka ah way banaan tahay.</p>	<p>Ardayda waxay masuul kayihii in ay ka jawaabaan dhamaan shaqaalaha su'aalahooda iyo tilmaamahooda, laxiriira dhamaan shariciga, qawaaniinta iyo waxii laga filanayo ee iyaga khuseeya.</p> <p>Ardayda waxay masuul kayihii in ay yaqaaniin oo ay raacaandhamaan sharciyada fasalka khuseeya, iyo hababka iyo waxii laga filanayo.</p> <p>Ardayda waxay masuul kayihii in ay si ixtiraam leh ula dhaqmaan dadka ku hareereysan oo dhan.</p> <p>Ardayda ayaa mas'uul ka ah xushmeynta booska iyo xorriyadda kuwa hareerahooda ah.</p> <p>Ardayda waxaa laga filayaa inay ula dhaqmaan hantida kuwa kale iyo degmadu si mas'uuliyadleh.</p> <p>Ardayda waxay masuul kayihii inay ku dhaqmaan anshax aananu handadeyn ama dhawaceynin nafsadooda, dadka kale, iyo hanti.</p>

U Fasaxnaanta Hadalka iyo Muujinta Ra'yiga

Xuquuqaha	Masuuliyadaha
Ardayda waxay xaq u leeyihii hadalkooda xad ilaa inta uusan ku xadgudbin xuquuqaha dadka kale.	<p>Ardayda waxay masuul ka yihii inay ra'yigooda soo bandhigaan, daabacaan iyadoo qoraal ah, qaybiyaan hab sida ah:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aan ku qadfeyn, fisqi, takoor ama galmo cad, • Aan ku jirin tixraac la xiriira khamrada, kiimikada, iyo tubaakada ama waxyabo kale oo ka mamnuuc ah dadka yaryar, • Aan fara lagaleyn xuquuqaha dadka kale, • Aan khalkhal galinayn jawiga iskoolka ee waxbarasho, iyo • Raaca sharciyada iyo hababka iskoolka oo kusaabsan waqtiga, goobta, iyo asluubta. <p>Maamulka iskoolka fasaxiisa ayaakhasab ah hadii la qaybinayo qoraal ama lasoo dhajinayo.</p>

Waxbarashada iyo Shaqada Tacliinta

Xuquuqaha	Masuuliyadaha
-----------	---------------

<p>Ardayda waxay xaq u leeyihiin inay iskoolka dhigtaan ayna kahelaan tacliin siduu sharciga dhigayo. Iskool aadid waa mudnaan, ma'ahan xaq .</p>	<p>Ardayda waxay mas'uul ka yihiiin soo xaadiridda iskoolka maalin kasta, uga shaqeynta shaqada fasalka waqtigii loo qabtay iyo keensashada fasalka agabka waxbarsho ee loo baahan yahay infasalka lagu isticmaalo.</p>
<p>Ardayda waxay xaq u leeyihiin inay iskoolka ku dhigtaan jawi amni ah kana madaxbanaan carqalado.</p>	<p>Ardayda waxay mas'uul ka yihiiin u dhaqmidda qaab taageeraya waxbarashada dadka oo dhan, qaab aan keenaynin in cabsi laga qabo khatar ama qaab sababaya khatar dhab ah oo iyaga saameyneysa ama dadka kale iyo habaan qaseynin/arbusheynin waxbarashada dadka kale.</p>
<p>Ardayda waxay xaq u leeyihiin inay dhameystiraan shaqooyinka dhaafay intii aymaqnaayeen.</p>	<p>Ardayda waxay mas'uul ka yihiiin in raadsadaan oo ay sameeyaan waxyaalihii dhaafay mudadii aymaqnaayeen.</p>
<p>Ardyada aanan awoodi Karin inay iskoolka bogiisa galaan sabab xanuun darted ama dhaawac dartiis waxay xaq u leeyihiin in lagu wax labaro iyagoo gurigooda ama cusbitaalka jooga siduu nidaamka gobolka cadeeynayo.</p>	<p>Ardayda waxay mas'uul ka yihiiin soo sameynta shaqadii loo diray ee qeyb ka ah habwarbarsho oo guriga/isbitaalka ah.</p>
<p>Hadii aad rabto macluumaad dheeraad guji: Minn. Stat. § 120A.36.</p>	

Dawooyinka

Xuquuqaha	Masuuliyyada
<p>Arday waxay xaq u leyihii inay helaan dawooyin iyo nidaam caafimaad taaso maamuleysa maalmaha iskoolka la dhigto siduu ardayga iskoolku uxaadiro.</p>	<p>Ardayda waxaa masuul kasaaran inay raacaan shuruucadda ay madaxda dajisay e kusaabsan dawoonyinka.</p> <p>Ardayda iyo qoysaskaooda waxaa masuuliyyad kas aaran inay usoo gudbiyaan kalkalisada iskoolka ogeysiisyo qoraal ah hadii lagu khasban yahay in lagu maamulo dawooyin inta uu ardayga joogo maalmaha iskoolka la dhigto. Dhamaan dawooyinka iskoolka la keenayo waa inay kujiraan quraarahooda asalka ah ee calaamadeysnaa.</p> <p>Hadii aad rabto macluumaad dheeraad ah guji: Board Policy 516.</p>

Takoor la'aanta/ Jawi Handadaad la'aan

Xuquuqaha	Masuuliyyadaha
<p>Ardayda waxay xaq u leeyihii inay waxku bartaan jawika madax banana takoor, handadaa diyorabsho kaas ooku salaysan jinsiyada qofka, midabka, caqiidada, diinta, asalk wadanka, jinsiga, da'ada, xaaladda guurka, xaaladda la xariirta kaalmada bulshada.</p> <p>Ardayda waxay xaq u leeyihii kana madax banaanyihii argoosi hadii ay siniyad wanaagsan usoosheegaantakoor, dhibaato amarabsho.</p>	<p>Ardayda waxaa masuuliyyad ka saaran in ay ardayda kale iyo shaqaalaha degmada ula dhaqmaan qaab aan kala takoor laheyn ama dhibaato taas oo ku saleysan kooxda la ilaaliyo (protected class).</p> <p>Ardayda waxaa masuuliyyad kasaaran inay usoo sheegaan shaqaalaha (tusaale, macalinka amma maamulaha) dhacdooyinkatakorah, dhibaatada ah, rabshada ah, ama arogoosi mid ay la kulmeen iyo mid ay ka warhayaanba.</p>

Hantida Qofka ee khaaska ah iyo Macluumaad Asturan

Xuquuqaha	Masuuliyyadaha
<p>Guud ahaan ardayda waxay xaq u leeyihii asturaad ayaga u gooni ah iyo mid hantidooda khaas ku ah inta ay ku jiraan dhismaha degmada iyo iskoolka waxuu masuulka ka yahaya ama howlo laxiriira.</p> <p>Markiila eegosharchiyda Minnesota, ardayda waxay xaq u leeyihii iney isticmaalaan hantida uu iskoolku leeyahay (tusaale, khaanadaha, miisaska si ay ugu xafitaan alaabaha loogutagalay ee ay leeyihii iyagoofahansan in wax kasta ee uu iskoolka leeyahay si khaas ah gacanta ugu hayaan madaxda iskoolka lana baari karo sabab kasto ha ahaatee, waqtii kasta, ogalaansholaa'an, fasax la'aan ama aan loo baahneyn warqada amarka baarashada.</p> <p>Hadii aad rabto macluumaad dheeraad guji: Minn. Stat. § 121A.72, subd. 1.</p>	<p>Ardayda waa inaysan iskoolka la'imaan waxyaalo ama alaab ku xadgubeysa iskoolka degmada qawaaniintisa, iskoolka shuruucdiisa ama degmada ama shaciga faderalka, ama wax sabbabi kara dhib, ama u muuqda inuu sababo carqalad ama khartargalin kara caafimadka ama aminiga ardayda, am dadka kale ee jooga iskoolka, ama iskoolka howlo uu maamulo ama uu lug kula jiro, lakiin intaas kuma koobna, alaab lasoo xaday, hub iyo wax hub shabaha iyo alaabaha kale ee sharcigu diido.</p> <p>Hadii ay jirto shaki macquul ah in uu arday haysto waxyaalo la mamnuucay ama loo malaynayo baaritaan ayaa waxuu daaha ka qaadi karaa cadymaha gaf loogaystay shuruucda iskoolka ama qawaaniintisa, madaxda iskoolkama kuwa loogu tala galay ayaa ku fulin kara baaritaan macquul ah araday ama hantidiisa.</p> <p>Ardyda waxay masuul ka yihii xaalad fiican inay ku ilaashadaan khasnadooda/miisaskooda ama ka banneeyaan/maraan waxyaalaha sharci darada ah ama mamnuuc ah.</p> <p>Alaabta khaaska u ah ardayda ee iskoolka khaanadiisa waxaa kaliya baari kara madaxda ama dadka khaaska ah hadii ay jirto shaki macquul ah oo la isleeyahay waxaadaaha lagaqaadi karaa cadeymojabinayaanqaanuunka</p>

ama sharciga iskoolka.

Dhaarta u Daacad Noqoshada

Xuquuqda iyo Fursadaha	Masuuliyadaha
Sharciga Minnesota waxuu dhigaya in dhamaan iskoolada bulshada in ay ardayda siiyaan fursada ay ku akhriya Dhaart u Daacad Noqoshada ugu yaraan hal jeer isbuucii una ogoladaan arday inay diidi karaan ka qeybgalka.	Qof walba oo aanan doonayn inuu ka qeybgalo akhrintaa Dhaarta u Daacad Noqoshada sabab kasto oo khaas ah ha noqoto laakiin waa in uusan faragelin dadka kale xaqooda doorasho. Hadii aad rabto macluumaad dheeraad ah guji: Board Policy 531

Labiska Ardayga

Xuquuqaha	Masuuliyadaha
Ardaydawaxayxaquleeyihin habkaay ulabistaanamaayxirtaan ilaa markii laga reebo hadii ay keeni kartokhatar cad oo ardayda kale caafimaadkooda iyo amingooda wax yeeleysa ama ay sababayso carqalad lataaban karo oo ay kutahay ardaydawax barashadooda amajawiga iskoolka.	Ardayda waxaa masuuliyad ka saaran tahay inay xirtaan dhar u kuhabooniskoolka. Silooilaaliya amniga waxbarashda iyo jawiga, ardayga maxiran karo labis khatar u ah caafimaad iyo amniga, fisqi ah, galmo cad ah ama takoorah. Dharka muujiya waxyaabo tixraacaya khamrada, kiimikada, tubakada ama alaaboo kale oo laga mamnuucay isticmaalkooda caruurta lama ogola. Fadlan fiiri Buuga gacanta iskoolka ee ardayga hadii aad rabtid tilmaamo khaas ah. Ardayda waxay masuul kayhiin in laga fisho nadaafad iyo is qurxin sida iskoolka heerarkiisa ugu yar u dajisan.

Xukuumadda Ardayga

Fursadaha	Masuuliyadaha
Ardayda waxay fursad u leeyihin inay sameeyaan ama ay ka qayb galaan xukuumada ardayda taas ooo u furan dhamaan arday lasoo bandhigay. Ujeeda xukuumada ardayda ay u jirto waa in ay soojeediso ama ay u jawaabto ardayda baahidooda.	Markii la sameynayo xukumada ardayda, ardayda waxay masuul katahay inay dhisaan shuruuc xukuumadeed oo ujeedo badan. Xukumada ardayda waxay masuul katahay inay la xiriito ardayda, shaqaalaha, iyo madaxda iyo inay kawarhayaan, raacayaana sharci kasta ee iskoolka degmada taas oo saamayneysa xukuumada ardayda wax qabadkooda.

Isticmaalka Teknoolijiyada iyo Ammaanka

Xuquuqaha iyo Fursadaha	Masuuliyadaha
-------------------------	---------------

<p>Ardayda waxay fursad u leeyihiiin inay helaan degmada teknooliyadeeda adeeg ee kalduwan.</p> <p>Ardayda naafada ah oo hela adeegyada waxbarasho ee khaaska ah waxay xaq u leeyihiiin in lasiyo aalado teknooliji oo caawina ama adeegyada loo baahan yahay si loo hubiyo (free, appropriate public education [FAPE]) waxbarsho bulsho oo ku haboon bilaahna ah.</p> <p>Ardayda naafada ah ee ku cad qodobka 504 qorshahiisa waxay xaq u leeyihiiin in la siyo qalab kaba oo ku haboon (tusaale. teknooliyada) iyo adeegyo u saamaxaya fursado siman sida ay uga qayb galaan uguna raaxeystaan faa'idooyinka adeegyada, barnaamijyada ama howlaha ay qabato degmada.</p>	<p>Ardayda waxaa masuuliyad ka saaran tahay in ay si haboon u isticmaalaan teknolajiiyada degmada iyo inay raacaan degmada iyo iskoolka shuruucdooda iyo hababkooda.</p> <p>Ardayda waxaa masuuliyad ka saaran tahay in ay ixtirmaan qarsoonida ardayda kale, inaysan sikaashuraadsan macluumaadka istimaalyaasha kale, raadsan nuql (koobi), ama wax kabadalin waraaqahood, xoogtooda, iyo basswardhkooda fasaxla'aan.</p> <p>Ardayda waxay masuul kayihii inay ilaaliyaan amniga teknolojiyada degmada iyo inay aqoon sadaan, xushmeeyaan xuquuqda hantida aqooneed ee dadka kale.</p> <p>Ardayda waxay masuul kayihii inay islamirkiiba usoo sheegaan degmada iskoolka maamulkiiisa saxda ah helitaanka xayeysiisyo waxyaalo aan la'ogalayn ama galayo bogag intarnetka oo aan la'ogalayn.</p> <p>Ardayda waxaa masuuliyad ka saaran tahay inay ka fikiraan inta aysan wax soo dhajin, ixtiraamaan dadka kale ee internetka ku jira , in ay foojignaadan markii ay lakulmayaan asxaabta internetka ku jira qof ahaan iyo in ay nafsadooda ilaaliyaan internetka marka ay ku jiraan.</p> <p>Hadii aad rabto macluumaad dheeraad guji: Board Policy 524 and Board Policy 514.</p>
--	---

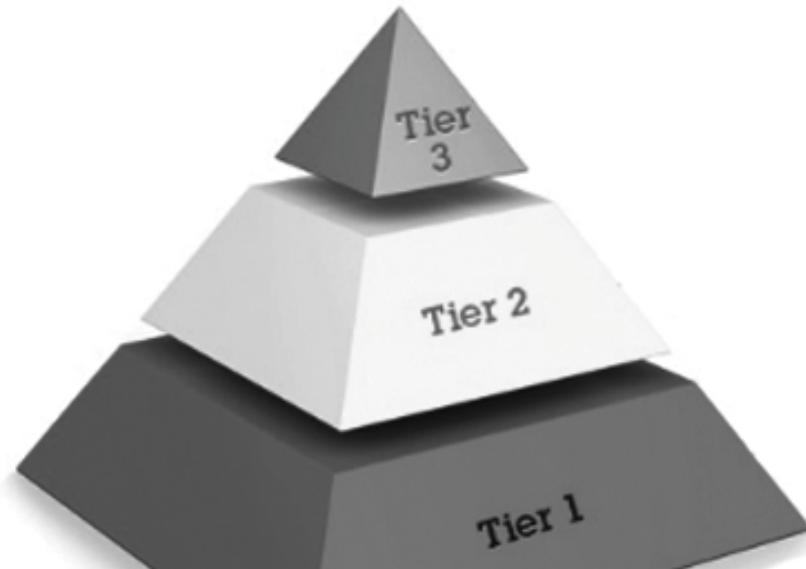
Habka Taageerada Degmadda 742

Qaabdhismeedka Cimilada Degmada Iskoollada St. Cloud, oo udub dhexaad ay utahay hadaf lagu abuuro jawi amni iyo daryeel leh iyo dhaqan lagu diyaarinayo, laguu howlgelinayo, laguna barayo, awood lagu siinayno, laguna dhiiri galinayodhammaan ardayda waxbaranaysa iyada oolala kaashanayo bulshada ku hareeraysan si ay ugu guulaystaan bulshada maanta iyo tan beritoba.

Gudaha Cimilada Iskoolka, degmadu waxay adeegsataa istiraatijiyado ku salaysan hab la xaqiijiyeys i ay taageerto horumarka ardayga oo wanaagsan. Istaraatejiyadaha qaarkoodaya waxaaka midah Waxka qabashada Dhaqanka Wanaagsan iyo Taageerada (Positive Behavior Interventions and Supports PBIS), Awoodaha Barashada Maskaxda ee Bulshada (Social Emotional Learning Competencies SEL), Anshax Wanaaga, iyo Soo celinta Dhaqanka.

Iskoolada St. Cloud waxay adeegsadaan nidaam 3 heerarkatacliinta iyotaageerada hab-dhaqanka ahooloo yaqaano Nidaamka Taageerada ee Heerarka Badan leh (Multi-Tiered Systems of Support MTSS). Heerka 1 (Tier 1) Akhlaaqda MTSS waxay diiradda saaraysaa ka hortaggadabeecadaha dhibaatada ah iyada oo la barayo dabeecadaha la filanayo, iyada oo la qiranayo isticmaalka dabeecadaha la filanayo, iyo adeegsiga xogta si loo wado go'aan qaadashada iyo hormarinta natijjooyinka ardayga. Heerka 2 iyo Heerka 3 waxay ku darayaan waxqabadyo dheeraad ah oo kusalaysan caddayniyo ilo lagutaa geerayo ardaydaiyagoosif firfircoona baraya xirfadaha iyo taageerida u wareejinta xirfadahan aagagga loo aqoonsaday in ay ardayga ku adagyhiin.

Taageerooyinka degmada oodhan ah waxaaka midah Qolalka Taageerada Ardayga oo ay kashaqeeyaan Khabirro Hab-Dhaqanka ah. Shaqaalahani waxay abuuraan jawi degan oo waxay dejiyaan qorsheyaal nasasho oo firfircoona oo loogu talagalay ardayda la aqoonsaday iyo sidoo kale taageerida fasalka.



Habka 3aad- Dhaxgalka Xoogan ee Qof ahaaneed

Qiyaastii 0-5% oo ardayda

Habka 3aad waxkuool hadii uu hormarjiro (tusaale, farqi daboolmaya, dhacitaankiisa oo yaraada, darnaanta, mudada dhaqanka kaas oo saameynaya waxbarashada)

Habka 2aad – Dheeraadka/Ujeedo

Qiyaas ahaan 15-20 oo Ardayda

Habka labaad waa wax ku ool hadii ardayda 70-80% Ay hagaajiyeen waxqabkooda kadib markii faraha lalagalay (tusaale, farqiga oo yaraanaya markii la eego habka lalacabirayo (benchmark), noqnoqoshada dhaqankii carqaladaynayey

waxbarasho oo yaraaday)

Habka 1aad – Asaaska waxbarida/Asaaska ka hortaga

Dhamaan ardayda

Habka koobaad waa waxku ool hadii ardayda 80-85% ay raacan tilmaamaha asaasiga ah (tusaale, inay gaareen qii mayntala cabirayo oo asaasiga kaliya ah iyo muujinta dhaqankalaga rajeynayo iskoolka dhamaan)

Heerarka Anshaxaa Ardayga

Jawiaamin ah oo fiican lagama maarmo waxbarashada. Qaabaynta filashada degmada iyo habraaceeda waxay filanayso anshaxaa wuxuutaageerayaa ardayda siay doorashowanaagsan u sameeyaan. Aradyda waa lala xisaabtami doonaa ficiadooda ay sameeyan. Hadii ardaydu aysan raacin filashada degmada, shaqaalaha ayaa wax ka qabanaya oo jawaab ka bixinaya.

Qeytan buugan gacanta waxuu qeexaya shanta heer ee xadgubyada dhaqameed oo ayla socota tusaalooyintagaaro ah, dhaxgalid iyo wax ka qabasho. Tilmaamoyinka waxay qeexayaan ficio kaladuwankaas oo aan ka qaadan karno markii ay dhacdo dhaqan xadgudubah.

Dhaxgalida iyo wax kaqabashada waxaa loo isticmaalayaa iyado la eegayo tilmaamooyinka guud ee shanta heer ee shaxda dhaqanka. Heerka koobaad waa kan ugu sahlan, kan shanaad waa heerk ugu daran (culus). Qeybtan habka ay u dhigan tahaya waxa ku jirta xadgudubyada dhaqanka, qeexitaankooda iyo heerarka uu dhaqankasta yahay. Dhibicyada shaxda waxay u taagan yihiin xadgudubyada dhaqanka lakiin uma taagtan heerka hadba siduu ula tacaalayo madaxa. Waa inay jirto xiriir macquulah u dhaxeeyaa heerka culeyska iyo soo noqnoshada xadgudubka anshax xumada. Maamulaka iskoolka wuxuu ogeysiin doonaa waalidka/masuulka arday kasta oo dhaqankiisu khilaafdhahku yahay shuruucda iyo habraaca dajisan. Shaqaalaha, ardayda iyo qoysaskooduba waxay mas'uulkayiihin inay siwada jirahula shaqeeyaan shaqaalaha iskoolka siay u taageeraan shuruucdaiyo habka ku qeexan Xeerka Anshaxaan.

Hadii aan si kale loo xusin maahane, xeerarkaan waxay qabanayaan xadgudubka dhaqanka ardayga kaas oo ka dhaca dhismayaashaay Degmadu 742 leeyihii nاماay maamulaantaas oo lasocota howlaha aymaamulaanamaay Degmada 742 lug kuleedahay ama kadhaca dhismaha iskoolka banaankiisa kaas oo ilaa xad carqalad la taaban karo ku ah waxbrashada aradayda ama jawiga iskoolka.

Dhexgallada , Ujawaabida , iyo Heerarka Xadgudubyada

Heerka Koobaad

Qeexida Dhaqanka

Dhaqanka Heerka koobaad waa xadgudub daqameed yar kaasoo inta badan uu qof qaangaar ah uu maamulo goobta. Shaqaalaha kajawaabidooda waxuu saxaa baraana dhaqanka kale si uu ardayga u bartotusuna amni iyo dhaqamada laga rajeynayo. Xubnaha shaqaalaha waxaa laga filayaa inay howgaliyaan istiraatijiyooyin waxbarasho iyo maamul kala duwan.

Heerka Koobaad Dhaxgalkiisa iyo Ujawaabadiisa

1. Dooru kuna dhaqan dhaxgal ama jawaab taaso sii wadaysa wax sheegid ama sababa baysa carqalada ugu yar.
2. Tixgali inaad isticmaasho dhaxgalga qaybihiisa kala duwan hadba kii kuhaboon.
3. Dib u eeg, tixgalina ardayga IEP-giisa ama qorshaha 504 intaadan fulin dhaxgalka ama u jawaabida.
4. Kala xiriir waalidka/masuulka dhaqamada soo noqnoda iyo dhaxgalka.
5. Skyward ku diwaangeli dhaqamada .

Dhaxgalka iyo Ujawaabida Qeybihiisa

Taageero kusalaysan Xirfadaha	Dhaqan Celinta	Staff/Administrative Actions
<ul style="list-style-type: none">• Dib ubarid fasaladiyo baskawaxaayabaha lagafilanay, habkaiyohowlahajoogtada ah• Kor dhinta war kabixin hadii latuso dhaqamada lagafilanayo• Xasuuusin/dib ugu tilmaamid wadooyink lagu waydiisto caawinaad ama dhib xalinta.• Xasuuusin/dib ugu tilmaamid sida loola tacaalo mashaacirta/dareenka• Xasuuusin/dib ugu tilmaamid luqada haboon ee fasalka• Kulanka Macalinka/Ardayga	<ul style="list-style-type: none">• Tababar xiradeed gooni ah iyodhaqsoah.• Soo celinta khidmada	<ul style="list-style-type: none">• Aaminimmo barista dhamaan iskoolka habkiisa, qaabkiisa iyo tagaaraadiisa.• Dib u eegid (fasalka/meel aanan ahayn fasalka) qorshaha maamulkadhaqanka markalagu darobarataankax xirfadda bulshada iyo adkaynteeduba• Taageerada fasalka/meel aanan ahayn fasalka• Fadhiga oo labadalo, loo qorsheeyo fadhiga• Laga qaado mudnaanta la xiriirta• La lasocodsiiinta waalidka/masuulka• Kordhinta koormeerka• Ka Qaadashada alaabta

Tilaabooyinka Maamulka oo Ikhyaarka ah taaso sababo karta in laga qaado wax u sheegida

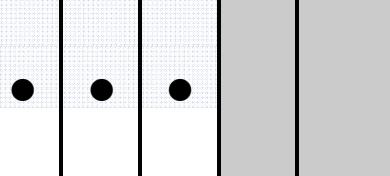
Fiiro gaar ah: Dhaqanka xadgudubka ee soo noqnoqda waxaa loola dhaqmayaan sida xadgudub heerkeesu sareeyo

Liiska Heerka Koobaad

1 2 3 4 5

khayaamada waxbarasho – AC0/AC1

Soo gudbinta shaqo qofkale sida inaad adiga leedahay, ama aad u ogalaato qofkale inuu istimaalo howshaada, markii lagu daro aan ku kowbnayn, qishka howsha iskoolka, soo qaadasho howl qofkale ama isticmaalida aaladaha alegtronikada ama teknoliyada kale si loo gaaro arinta gunteeda.



Ku Xadgudubka Iskool Imaanshaha – TR0/TR1

In laga maqnaado iskoolka cudurdaar sharci ah la'aanteed

Fasal ugoyn- SCO/SC1- in loo jaro fasal	●	●	●		
Daahitaan-TAO in waqtidambe la yimaado iskoolka amafasalka	●	●			
Xadguduka xeerka labiska – DC0					
Soo xidhashad labiska aanwaafaqsaneyn xeerkalabiska tilmaamahiisa ee ayku dhaqmaan iskoolka/degmada. Wixii macluumaad dheeri ah, riix lifaaqan: Board policy 504	●	●	●		

Liiska Heerka Koobaad	1	2	3	4	5
Been (Foojari) – FO0					
Saxiiitaanka qofkale magaciisa adigoo ka fasaxqaadan ama uusan ogayn.	●	●			
Khamaar – GA0					
Ciyaaritaanka ciyaar laga yaabo in wax lagu kala guuleysto	●	●			
U HOGAANSANAAN LA'AANTA – DF0					
Ku hawlanaansha Samaynta amar diidis yar oo heer hoose ah ama in aad hadalka ku celiso	●	●	●		
Jir Taabasho (Waxyeelayn jirka) PC0/PC1					
Samaynta jir taabashada aan darnayn laakiin aanan haboonayn	●	●	●		
Hantida si xun loo isticmaalo – PM0/PM1					
Isticamaalida shay ama qalab si anan loogu talagain, markii lagu daro oo aan ku kobnayn, waxyeelayn ama waxyeeleynta hantida iskoolka ama hantida dadka kale. Tan waxaa ku jira shay kasta oo loo arko inuu carqalad ku noqon karo jawiga waxbarashada.	●	●	●		
QashQashaadA(Kaftan) – TE0					
Inla QashQashaado ama magac ugu yeerida(cayda) iyadoo loo danleeyahay ama aan loo danlaheyn in la dhaawaco, la bahdilo ama laga cabsiyo qorka kale.	●	●			
Teknoolijiyada si xun loo isticmaalo – TV0/TV1					
Kukicida isticmaalka qalabka khaaska, kamerada, kombuyutarka ama qalabyad elagtoronika ah si aan haboonayn	●	●	●		
Xatooyo – TH0					
Si kas ah in loo isticmaalo, laqaato qof kale hantidiisa fasax la'aan ama laga qaado lahaanshaha mulkiyadeed/ mulkiyadiisa					
Xatooyo Yar – TH0 Kaadashad ama haysashada qofkale hantidiisa fasax laan, markii lagu daro, lakiin kuma koobna, iskoolka alaabtiisa, cunada, iwm.	●	●			
Aflagaado – VB0/VB1					
Siaan haboonayn in loo isticmaalo erayo ku wajahan qofkale, markii lagu daro laakiin aan ku koobnayn, magac-ugu-yeerid, cay ama erayo kale oo aan haboonayn	●	●	●		

Heerka Labaad

Qeexida Dhaqanka

Heer labaad waa xadgudub dhaqameed yar oo soo noqnoqda taasoo badanaa lagula tacaalo dhaxgalka qof qaangaar ah goortaa iyada ah. Tilaabadaan waxaa loogu talagalay in ay saxdo dhaqankaas iyadoo xoogala saarayo sida ay u daran/weyn yahay dhaqankaas iyadoo ardaygana lagu haynayo fasalka. Heerka dhaqanka labaad waxaa laga yaabaa in lala xiriyo shaqaalaha ama madaxda waxaan alaga yaaba in ay dhaliso in lagadiiwaangaliyo Office Discipline Referral (ODR) (Xafiiska Edbinta).

Heerka labaad Dhaxgalkiisa iyo Ujawaabadiisa

1. Dib u eeg, tixgalina ardayga IEP-giisa ama qorshaha 504 inta aadan fulin dhaxgalka ama u jawaabida.
2. Tixgali inaad isticmaasho kaladhaxgalka qaybihiisa kala duwan hadba kii ku haboon.
3. Doorokuna dhaqan kala dhaxgal amajawaabtaas oo sii wadaysa waxbarashad ama sababaya carqalada ugu yar.
4. Kala xiriir waalidka/masuulka dhaqamada soo noqnoqda iyo dhaxgalka.
5. Skyward ku diwaangelidhaqamada.

Dhaxgalka iyo Ujawaabida Qeybihiisa

Taageero kusaleeysan Xirfadaha <ul style="list-style-type: none">• Dib u barid fasalada iyo baskaa waxaayabaha laga filanayay, habka iyo howlaha joogtada ah• Kordhinta war kabixin hadii latuso dhaqamada laga filanayo.• Dib u baridwadooyink lagu waydiisto caawinaad ama dhib xalinta.• Tilmaamid qof ahaaneed sida loola tacaalo dhaqanka• Tababarka xirfadaha/boroobada• Tabararka xirfadda ee kali ahaaneed• Kunturaada/heshiiska ardayga• Adeega bulshada ee iskoolka	Dhaqan Celinta <ul style="list-style-type: none">• Wadahadal hagsan iyadoo la isticmaalayo su'aalo lasoo celcelinayo• Soo celinta wareega xalinta dhibaatada• Adeega Bulshada(si magdhawahaan)• Dhaxdhaxadinta qofayiskuayn/lafakah• Qormo ka tarjumaysa• Qorshaha dib ku celinta fasalka	Shaqaalaha/Maamulka tilaaboo yinkooda <ul style="list-style-type: none">• Samee qorshaha xirfada ardayga• Billow qorshaha taageerada dhaqanka• La habay qorshaha koormeerka qofqaan gaar ah• La haayo(detention)• Waayida la xariirta mudnaanta• Fadhi loo qoondeeyo• Waqtilaga saaro fasalka: in kayar 15 daqiqiyo• Lala tashto asxaabta shaqaalaha• Laga fikiro in loo gudbiyo kooxda MTSS• Kulan waalidka/masuulka• Kordin koormeer xooga la saarayo
---	---	--

Tilaabooyinka Maamulka Ikhiyaarka ah ee sababi kara in laga saaro waxbarashada

Fiiro gaar ah: Dhaqanka xadgudubka ee soo noqnoqda waxaa loola dhaqmayaan sida xadgudub heerkeesu sareeyo

Liiska Heerka Labaad

1 2 3 4 5

Ku Xadgudubka Iskool Imaanshaha – TR0/TR1

In laga maqnaado iskoolka cudurdaar sharci ah la'aanteed

Maqnaansho Cudurdaar La'aan ah – TR0/TR1 Ka Ka maqnaanshaha iskoolka fas-
ax la'aan



Iskool u Goynt Joogto ah – TR0/TR1 Sii maqnaanshaha aan la fasixin

XASUUSIN : Dhacdooyinka maqnaanshaha joogtada ah waxaa loo gudbin karaa Khabirka Wax ka qabashada Maqnaanshaha iyo/ama waxay keeni kartaa in cabasho rasmiah oo maqnaansho ah degmada loo gudbiyo/dayacaad waxbarasho qareenka degmada loo gudbiyo.



Xadgudub Gaarl Dhigashada – PV0 (S)

In la dhigto gaariga meel aan la ogalayn hatida iskoolka agagaarkiisa



Liiska Heerka Labaad	1	2	3	4	5
KU XAD GUDUBKA HANDTIDA ISKOOLKA OGOLAANSHO LA'AAN – TP0/TP1					
Joogitaanka dhismaha iskoolka dhaxdiisa fasax la'aan ama kadib marka amar lagugu siiyo bixitaan, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn, joogitaanka dhulka degmada inta lagu guda jiro ganaax ama cayrin.	<input checked="" type="radio"/>	<input checked="" type="radio"/>			

Heerka Sadaxaad

Qeexida Dhaqanka

Heerka sadaxaad ee dhaqanka waa xadgub dhaqameed wayn kaas oo khalkhal galinaya goobta waxbarasho, abaarayana kuwo kale, iyo/ama ama saamaynaya ammaanka dadka kale. Heerka dhaqanka sadaxaad waxuu keenayaa in loo diro Xafiiska Edabta (Office Discipline Referral [ODR]), waxaana laga yaabaa in laga saaro waxbarashada qayb kamid ah maalinta ama maalinta oo dhan.

Heerka Sadaxaad Dhaxgalkiisa iyo U jawaabadiisa

1. Dib u eeg, tixgalina ardayga IEP-giisa ama qorshaha 504 inta aadan fulin dhaxgalka ama u jawaabidda .
2. Tixgeli inaad isticmaasho dhaxgalka heerarka la soo dhaafay iyo qaybihiisa kala duwan iyo.
3. Dooro kuna dhaqan dhaxgal ama jawaab sii wadaysa wax sheegid ama sabababaysa carqalada ugu yar.
4. Kala xiriir waalidka/masuulka dhaqamada soo noqnoqda iyo dhaxgalka .
5. Skyward ku diwaangeli dhaqamada .

Dhaxgalka iyo Ujawaabida Qeybihiisa

Taageero kusalaysan Xirfadaha <ul style="list-style-type: none">• Barashada xirfada koox yar-ya• Waxusheegidkhaasahooxogasaaraysa meelaha loo baahan yahay• Kordhintaa war kabixin hadii la tuso dhaqamada lagafilanayo	Dhaqan Celinta <ul style="list-style-type: none">• Qorshaha dib ugu celinta fasalka• Dhexdhaxaadin uu shaqaaluhu hago• Bixinta magdhawga hantida la xiriirta dhacdooyinka• Dib u soo celin wareegta	Tilaabooyinka Shaqaalaha/Maamulka <ul style="list-style-type: none">• In loo gudbiyo kooxda MTSS• Waayida la xariirta mudnaanta• Wax u sheegidkale• Kulan shaqaalaha iyo ardayga• Badal shaqada/jadwalka fasalk gudahiisa• Latasho Xafiiska Sarkaalka Kheyraadka• Waayida mudnaanta gaadiidka (baska)• Horumarinta qorshaha dib u soo celinta• Kulan waalidka/masuulka
--	---	---

Tilaabooyinka Maamulka oo Ikhyarka ah taaso sababi karta in laga saaro waxbarashada

- In laga saaro waxbarashada iskoolka gudahiisa 1 maalin iyo wax ka yar.
- In laga saaro waxbarashada banaank iskoolka 1 maalin iyo wax ka yar iyadoo la eegayo da'da ardayga iyo wax fahankiisa.

Liiska Heerka Sadaxaad	1	2	3	4	5
-------------------------------	---	---	---	---	---

GUBISTA - AR1

Gubista hantida si ula kac ah			<input checked="" type="radio"/>	<input checked="" type="radio"/>	<input checked="" type="radio"/>
-------------------------------	--	--	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

HANJABAADA BAMBAANADA – BT1

Hanjabaada in la qarxiyo alaadaha qarxa ama hura si loo waxyeeleeyo hantida ama dhaawac la gaarsiyo, haduu qalabka si dhab ah u jiro iyo hadii kaleba.			<input checked="" type="radio"/>	<input checked="" type="radio"/>	<input checked="" type="radio"/>
--	--	--	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------

Liiska Heerka Sadaxaad	1	2	3	4	5
XOOG-SHEEGASHO – BL1					
Fal dhaqameed soo laablaabta oo uu ku kaco qof ama koox looguna tala galay in la cabsi galiyo dhibanaaha ama qoflada' ah, loona hanjabo, bajiyo, bahdilo, ceebeeyo, duleyo, faquuqo ama waxyeelyojirkaloo geysto. Xoog-sheegashada waxay udhici kartaa siyaabo kala duwan, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn, qoraal, hadal ama hanjabaad hadal la'aan ama in la tuso calaamado bajin ama hanjabaad ah.		●	●	●	
XOOG-SHEEGASHADA internetka – CB1					
Xoog-sheegashada laisticmaaloteknaloojiyadaamaaaladaha kaleee wadaxariirka, oo ay ku jiraan laakiinaanku koobnayn, wareejinta calaamad, baaqid, qoraal, sawir, cod (maqal), ama xog, markii lagu soo dhijiyoo qoraal boga shabakada bulshada interanetka iyo warbaahinta(forum), lagu kala gudbiyo kombuyutarka, telefonka gacanta, iyo aaladaha kale ee elektronikada. Si kastaba ha ahaatee, wixii dhacdo ah ee saamaynaya deegaanka iskoolka ayaa wax laga qaban doonaa.		●	●	●	
DAROOGO, SHARCI DARRO/MAANDOORIYAH – DI1					
Isticmaalka , haysashada , ama ku talagalka iibinta muqaadaraadka, daroogada ama waxyaalaha maandooriyaha ah, oo ay ama qalabka loo isticmaalo oo ay ku jiraan waxyaabaha u eg daroogada iyo waxyaabaha macmalka ah.					
Waxyaabaha: Haysashada qalab kasta oo loo isticmaalo daroogada		●	●		
Dawooyinka Dhaqtar uu Qoro: Haysashada qaybinta ama si khaldan u isticmaalka daawada dhakhtarku qoro (markii laga reebo siduu dhaqtarka u qoray ama ay ansixisaykalkaalisad iskoolka)		●	●	●	
Isticmaalka/Haysashada: Haysashada, isticmaalka , qaybinta , ama sarkhaanmida maandooriyaha, daroogada(dawada) ama waxyaalaha maandooriyaha ah ama waxii soo shabaha waxyabahaas.		●	●	●	
KHAMRADA – AL1		●	●		
Haysashada, isticmaalka, qaybinta, ama ku sakhraansanaanta khamrada		●	●		
Dawooyinka Dukaanka laga libsado (Dhakhtar uusan qorin – MD0					
Marka laga reebo siyaabaha ka reebban xeerka, haysashada dawooyinka aan dhakhtarku qorin inta uu qofku dhex joogo dhismaha iskoolka:					
Haysashada ama isticmaalka dawooyinka dukaankala soogato iyada oo aan fasax loo haysann	●	●			
Si khaldan u isticmaalka daawooyinka dukaanka laga soo gato					
libinta ama qaybinta daawooyinka dukaankala gaasoo gato (dhakhtar uusan qorin).		●	●	●	
Qalabka: Haysashada alaaboo kasta oo la xiriirta isticmaalka maandooriyaha		●	●		
Daawada Dhakhtarku: Qoro: Haysashada, qaybinta, ama si khaldan u isticmaalka dawooyinka dhakhtarku qoro (marka laga reebo sida uu dhakhtarku faray oo uu oggolaaday kalkaliyaha caafimaadka ee iskoolka)		●	●	●	
Tubaakada iyo Qalabka Tubaakada la Xiriira – TB1:					
Haysashada ama isticmaalida qalabka la xiriira tubaakada oo ay ka mid yihiin; sigaarka elektiroonigga ah, qalabka vape-ka, e-juice, iwm.	●	●			
Isticmaalka/Haysashada: Haysashada, isticmaalida, qaybinta, ama ku sakhraansanaanta wax kasta oo maandooriye ah ama ueg walxaha maandooriyaha ah	●	●	●		

Dhaqdhaqaqa Burcadka (Gaangis)

Kaliya isticmaal qaybtan marka la hubsado in xubinnimada Gaangisku ay gacan ka geysatay dhacdada.

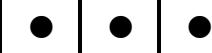
Dhaqanka kaas oo ah mid gaangis/burcad ka dhiirigelinaya ama la xidhiidha xubinnimada gaangiska. Tusaalooyinka waxaa ka mid ah, laakiin aan ku xaddidnayn: Soo bandhigida calamadaha gaangiska, agabka gaangiska, ka qayb qaadashada qorista, ka qayb gelinta arday koox gaangis ah.

FIIRO GAAR AH: *Burcad waa koox abaabulan oo lagu garto walaac deegaan maamul, lebbis gaar ah ama midabyo iyo ka qayb qaadashada fal dambiyeed ama fal sharci darro ah. Dhaqdhaqaqa burcadka(gaangiska) waxaa lala diiwan galiyaa dhaqanka xadgudubka ee assaasiga ah.*

Liiska Heerka Sadaxaad	1	2	3	4	5
DHIBAATEYN					
Inlamuujiyodhaqanka aan loo baahnay noo ay ujeediisutahay amalug kulehin laabuuroojawiay kujirto handadaad, colaat ama weerar kusocota qofkaas.					
Handaada(dhibaataaynta) Naafada – HD1: Dhaqanka takoorah loogaysa naafada aan loo baahnayn			●	●	●
Dhibaataaynta Qoomiyada/Asalka Wadanka – HE1: Dhaqanka takoorka ah oo ku salaysan qoomiyada aan loo baahnayn			●	●	●
Dhibaataaynta Ginsiyada – HG1: Dhaqankatakoorkah oku salaysan ginsiga (gabar/wiil) aan loo baahnayn			●	●	●
Dhibaatayn Kale – HO1: Dhaqanka takoorka ah oo ku salaysan xaalada qoyskooda, kaaalmada bulshada iyo/ ama da'da.			●	●	●
Isir Dhibaatayn – HC1: Dhaqanka takoorka ah oo ku salaynsan isirka iyou midabka oo aan loo baahnayn			●	●	●
Dhibaatayn Diinta – HR1: Dhaqanka takoorka ah oo ku salaynsan diinta iyo caqiidada oo aan loo baahnayn			●	●	●
Nooca Jinsiga(lab/dhedig) Dhibaatayn – HS1: Dhaqanka takoorka ah oo ku salaynsan Jinisida qofka uu sheegto oo aan loo baahnayn			●	●	●
QULQULATAYNTA – HZ1 (S)					
Gaysashada fal laga yaabo inuu waxyeeleeyo arday ama in lagu khasbo arday inuu gaysto falal noocas ah, si loogu ogalaadu inuu ku lug lahaado ama kamid noqdo urur, ama sabkasta ha noqtee.			●	●	●
ISKA BIXID – LG1					
Kabixitaankadhismaha/dhulka fasax la'aan, iyoku soo noqoshada maalinta gudaheed, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn, bixitaanka ardayga banaanka si uu wax u soo cuno isagoo dhismaha xiranyahay.			●	●	
HOGAANSALAAN LA'AANTA – DF1					
Si weyn u amar diidista in qofku raaco tilmaamaha			●		
GACAN SAARID/QAAD – PA1					
Gacan saarid kas ah loo gaysto shaqaalahama ama ardayda ama dagaal gelista			●	●	●
WADITAANKA MAS'UULIYADA LA'AAN AH – RD1 (S)					
In lagu dhaxwado gaari dhulka demgamada heer ay khatar galin kartodadka iyo hantida			●	●	
XATOYO – TH1					
Sikas ah in loo isticmaalo, laqaato qof kale hantidiis fasax la'aan ama laga qaado lahaanshaha mulkiyadeed/mulkiyadiisa					
Xatooyo Weyn: Qaadasho fasax la'aan ah ama hayashada hanti qof kale leeyahay, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn, dharka, elegtaronikada, iwm.			●	●	●

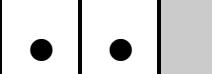
HANJABAADA/CABSI GELINTA – TI1

Sheegashada in qofku damacsanyahay in uu gaysan doono waxyeelo ama rabshad isaga oo adeegsanaya hadal, qoraal, ama hanjabaad jirahaan ah, calaamatamaa facil ahaan ah

**HUBKA – WE1**

Hubkasta ee gacanta, haduu cabeeysan yahay iyo hadii kaleba, qalab kasta ama aalad loo sameeyay sida hubka ama isticmaalkeedu uu cabsi galin karo ama uu sababi karo dhaawac jirka oo wayn ama dhimasho, ama qalab kasta ama aalad loogu talagalay inuu inuu cabsi galiyo ama jirka dhaawac wayn gaarsiyo ama dhimasho, guban kara ama biyaha holca. Hadii aad rabto macluumaad dheeraad ah guji: [Board Policy 501](#)

Hubka kale ama Waxyaalaha, Xabada aan ahayn: Haysashada ama isticmaalka qalab kasta ama aalad- ay ku jiraan hubkasta aan caadiga ahayn- oo loo isticmaalo ama loo isticmaali karo, markii la qiyaaso ama ay u badantahay inay sababto dhaawacwayn ama dhaawacjirkao muuqda (lataaban karo), amalaga baqayo dhaawac jirka heerka ay doonto ha ahaatee. (Hubka kale ay ku jirto mindida afkeedu ay ka yartahay 2.5 inches, mindida beenbeenta ah, wax ueg hub, rasaas. Iwm.)



Heerka Afraad

Qeexida Dhaqanka

Heerkadhaqanka afraad waaxadgudgub dhaqameed wayn kaasoo si wayn u carqaladaynaya goobta waxbarasho, tilmaamsanaya dadka kale, iyo/ ama saamaynaya amniga kuwa kale, loogana sooci karo kuwale sida uu u soo noqonoqday ama darnaanta. Dhaqanka heerka afaraad waxuu sababaa isu diritaan xafiiska usluubta Office Discipline Referral (ODR), waxayna keenikartaa iskoolka in laga saaro halmaalin yo in kabadan, waxayna keenikartaa in lala socodsiiyo sharchi fuliyaasha (booliska).

Heerka Afaraad Dhaxgalkiisa iyo Ujawaabadiisa

1. Dooro kuna dhaqan dhaxgal ama jawaab taas oo sii wadaya wax sheegid ama sababa baysa carqalada ugu yar.
2. Tixgali inaad isticmaasho dhaxgalga heerarka lasoo dhaafay iyo qaybihiisa kala duwan iyo.
3. Dib u eeg, tixgalina ardayga IEP-giisa ama qorshaha 504 intaadan fulin dhaxgalka ama u jaabida.
4. Kala xiriir waalid/masuulka dhaqamada soo noqnoda iyo dhaxgalka.
5. Skyward ku diwaangelidhaqamada.

Dhaxgalka iyo Ujawaabida Qeybihiisa

Taageero ku salaysan Xirfadaha	Dhaqan Celinta	Shaqaalaha/Maamulka tilaaboooyinkooda
<ul style="list-style-type: none">• Kordhintaa war kabixin hadii la muujiyou qorshaha/hadafka dhaqan khaaska ah• Shaqaalaha tageerada oo sharchiyesan inuu baro xirfadda shakhsiyeed.• Qorshe taageera dhaqanka goonida ah.	<ul style="list-style-type: none">• Qorshaha dib-ku-celintafasalka• Dhexdhexaad qof dhedhexaad ahi sameeyo• Wada kulanka qoysaska kooxda ah.• Dib loogudo hantida la xiriirta dhacdooyinka• Dib u soo celin wareega	<ul style="list-style-type: none">• Kawadatashi dadka khobarada u leh• Kawadatashi Sarkanalka ilaha iskoolka• U dir ama dib ula eeg kooxda MTSS• U dir lataliyahay khamrada iyo isticmaalk daroogada• Waayida mudnaanta gaadiidka (baska)• Tixgalinta in loo eego si kale oo gooni ah ee waxbarasho• Horumarinta qorshaha dib u soo celinta

Tilaabooyinka Maamulka oo Ikhyarka ah taaso sababi karta in laga qaado wax u sheegida

- In laga saaro waxbarashada banaank iskoolka in aan kabadnayn 4 maalmood. iyadoo la eegayo da'da ardayga iyo waxfahankiisa.

Liiska Heerka Afraad	1	2	3	4	5
----------------------	---	---	---	---	---

FARAXUMAYTA GALMADA – AX1

Muujinta dhaqanka galmaada ama dhaqan xumo ku wajahan qof kale, taaso lasocota xoog ama handadaad ama cabsi ku beerid, ceebayn ama dhibaataay maskaxiyan ah. Wixii macluumaad dheeri ah, riix lifaaqan: Board policy 522				●	●
--	--	--	--	---	---

Weerar Jir Ahaan Ah – PT1

Taabashada ama garaacida shaqsi kale oo loogu talagalay in uu dhaawac jidheed loo geysto shakhsii. Kuma jirto taabashada jirka ee yar				●	●
---	--	--	--	---	---

HUBKA – WE1

Hubkasta ee gacanta, haduu cabeeysan yahay iyo hadii kaleba, qalab kasta ama aalad kaasoo loo sameeyay sida hubka ama isticmaalkeedu uu cabsi galinkaro ama uu sababi karo dhaawac jirka oo wayn ama dhimasho, ama qalab kasta ama aalad kaasoo loogu talagalay inuu inuu cabsi galiyo ama jirka dhaawac wayn gaarsiiyo ama dhimasho, guban kara ama biyaha holca. Faahfaahin intaas dheer, riix link-ga: Board Policy 501					
--	--	--	--	--	--

Hub Khatarah oo aan Ahayn Hubka Gacanta: Haysashada amaisticmaalka qalab kasta ama aalad loo sameeyay sida hubka awoodna u leh inuu keeno dhimasho ama dhaawac jirka oowayn, ama qalab dibloogu habeeyay hubahaansiloogu isticmaalo hubahaan ama awood u leh inuu keeno dhimasho ama dhaawac jirka oowayn, dareere kasto oo gubasho ama holacama aaladahakale loo isticmaalo amaloogutalagalay , markiila qiyaaso ama ay u badantahay inay sababto dhimasho ama dhaawac wayn, dab kasta oo loogutalagalay in unuu sababo dhimasho ama dhaawac wayn ee jirka, ama mindida afkeedu ay ka wayntahay 2.5 inches ama hub koobi ah, bunduqa kuulaha tuura (BB gun), ama bunduqa caagaga tuura (pellet gun)



Heerka Shanaad

Qeexida Dhaqanka

Heerka shanaad ee xadgudubka dhaqanka taasoo ku leg leh in ardaygalaga saaro jawiga iskoolka dhaqan xumada oo daran darteed. Indiiraddalasaarodhaxgalkasi loo ilaaliyo amniga bulshada iskoolkaiyo in la soogabagabeeyodhaqaka is-baabi'inta ah iyo/ama dhaqanka khatarta ah. Heerka shanaad dhaqamadiisu waa dhaqamada lagu qeexo dambiyada eryadan mudan.

Heerka Shanaad Dhaxgalkiisa iyo Ujawaabadiisa

1. Dib u eeg, tixgelina ardayga IEP-giisa ama qorshaha 504 intaadan fulin dhaxgalka ama u jaabida.
2. Tixgali inaad isticmaasho dhaxgalka heerarka la soo dhaafay iyo qaybihiisa kala duwan.
3. Dooro kuna dhaqan dhaxgal ama jawaab sii wadaya wax sheegid ama sababa baysa carqalada ugu yar.
4. Kala xiriir waalidka/masuulka dhaqamada soo noqnoda iyo dhaxgalka.
5. Skyward ku diwaangeli dhaqamada .

Dhaxgalka iyo Ujawaabida Qeybihiisa

Taageero kusalaysan Xirfadaha	Dhaqan Celinta	Shaqaalah/Maamulka tilaaboo yinkooda
<ul style="list-style-type: none">• Tababarkhaas ah oo uu bixiyo shaqaale shati leh• Qorshaha Taageeridda Dhaqanka khaaska ah.• Kordhintawar kabixin si loo muujiyo qorshaha/hadafka dhaqan khaaska ah	<ul style="list-style-type: none">• Wada kulanka qoysaska kooxda ah (waxay kamid noqon kartaa howlo socday ama mid cusub)	<ul style="list-style-type: none">• Hadbasi loogu baahdowadatashiga Kaaliyaha Agaasimaha Guud iyo Agaasimaha Sinaanta ama Agaasimaha Fulinta ee Adeegyada Ardayda• Horumarinta qorshaha dib u soo celinta

Tilaabooyinka Maamulka oo Ikhyarka ah ee sababi kara in lagaa saaro waxbarashada

- In laga saaro waxbarashada oo banaanka iskoolka ka joogto shan maalmodd iyo wax ka badan (toban maalmood hadii ay jirto talo eryid ah) iyadoo la eegayo da'da ardayga iyo wax fahankiisa.
- Talo eryid ah ayaa macquul ah
- Latasho ama u dirida sharci fuliyaasha (booliska)

Liiska Heerka Shanaad

1 2 3 4 5

HUBKA – WE1

Hubkasta ee gacanta, haduu cabeeysan yahay iyo hadii kaleba, qalab kasta ama aalad kasta oo loo sameeyay sida hubka ama isticmaalkeedu uu cabsi galin karo ama uu sababi karo dhaawac jirka oo wayn ama dhimasho, ama qalab kasta ama aalad kasta oo loogu talagalay inuu cabsi galiyo ama jirka dhaawac wayn gaarsiiyo ama dhimasho, guban kara ama biyaha holca ah. Faahfaahin intaas dheer, riix link-ga : [Board Policy 501](#)

Hubka gacanta: Haysashada ama isticamaalka qalabka loogutalagalay in loo isticmaalo sida hubka, kaaso si qarax xooga ah u ganmi kara ama si gubasho xoog ah.

Macluumaad Dheeraad Ah

Hababka/Nidaamka Anshax marinta

Tallaabooyinka anshax marinta oo dhan waxaa la meel mariyaa iyada oo la raacayo xeerarka anshax marinta degmada 742, shuruudaha Sharciga Eryida Ardayda ee Cadaaladda ah ee [Minnesota \(Pupil Fair Dismissal Act\)](#) iyo sharciga kale ee ku habboon.

- Shaqaalahaiskoolka aaya waxay adeegsandoonaantageero, jawaab-celiniyowaxka-qabashada kujira Xeerka Anshaxasiloogajawaaboku xadgudubka akhlaaqda.
- Dacwad ku qaaditaanka dhalinyarada ama cawaaqibta uu ardaygula kulmaa kama horjoogsanayaan indegmada iskoolku ay anshaxmariso ardaygaku xadguduba Buug-gacmeedka Xuquuqda iyo Mas'uuliyadaha ama anshaxdarro kale samaeeyaa.
- Arday kasta oo jebiya xeer lagu mutaysan karo cawaaqibta ka joojinta iskoolka oo ah wax ka badan hal maalin iskool aaya wuxuu la yeelan doontaa shir aan rasmi ahayn maamulka iskoolka.
- Haddii isku darka maalmaha iskoolka saarida ardaygu ay ka badato tobant maalmood oo isugeyn ah sanad dugsiyeedka, degmadu waa inay sameysaa iskudayo macquul ah oo ay kulan kulayeelanayo ardaygaiyowaalidka ardayga ama mas'uulka ka horinta aan ardayga iskoolkalaga saarin.
- Dhammaan ardayda ku xadgudba siyaasadama qaanuunee leh cawaaqibka eryida ama ka saarida waxaala siinayaafursadayku helaandhageysi waafaqsan sharciga Minnesota.
- FiiriBuugga Liiga Dugsiga Sare ee Rasmiga ah ee Gobolka Minnesota si u garato saamaynta anshax marinta maamulku ay u leedahay u qalmidda ardayda iyo kaqeybgalka nashaadaadka Dugsiyada Sare ee Gobolka Minnesota.

Nidaamyada Adeegyada waxbarasho bedelaad ah

Markii ardaygalaga saaro fasalka sababta oo ah anshax xumo akhlaaqeed, shaqaalahaiskoolku waa inay bixiyaan shaqooyinkii dhaafay iyo fursad ay ku soo sameeyaan shaqooyinkaas muddo waqtii macquul ah oo ganaax la'aan ah. Ardayda haysata Barnaamijka Waxbarashada Shaqsiyeed iyo Qorshaha 504 waxay leeyihii ilaalil dheeraad ah.

Haddii arday iskoolkalagajoojiyo, maamulaha iskoolka kajoojinayaan waa inuu ogeysiyya kaaliyahakormeeraha guudiyo agaasimaha fulinta ee Adeegyada Ardayda/Waxbarashada Gaarka ah. Haddii arday iskoolka laga joojiyo wax ka badan shan maalmood oo maalmaha dugsiga ah, ardaygu wuxuu xaq u leeyahay adeegyowaxbarashoo bedelaad ah kuwaas oo u oggolaandoona ardaygaiinuu kuguuleysto inuu buuxiyoshuruudaha qalin-jabinta oo maamulaha iskoolka kajoojinayaana waa inuu kormeeraha siiyo kajoojinta dheer sababta keentay. Guud ahaan, Degmada 742 waxay bixisaadeegyo

Muddada Iskool ka Joojinta	Adeegyada la Bixiyo	Ma'uuliyadaha Maamulaha Iskoolka ama Mas'uulka loo Qoondeeyey	Masuuliadaha Waalidka/ Mas'uulka
Ilaa shan maalmood oo maalmaha iskoolka ah	Shaqada fasalka ee hadda iyo shaqada guriga aaya la diyaarin doonaa, haddii ay suurtagal tahay	In uu hubiyo in casharkashaqada guriga loo qaato ama elektiroonig ahaan loogu diro	In ay iskoolka ka soo qaadaan shaqada guriga ee fasalka, in ay hubiyaan in ardaygu uu ku helay elektaroonig ahaan, ama ay diyaariyaan in guriga loogu diro In ay sooceliyaan/soodiraan shaqadii oo dhammaystiran marka uu ardaygu ku soo laabto iskoolka
Lix ilaa tobant maalmood oo maalmaha iskoolka ah	Shaqada fasalka ee hadda iyo shaqada guriga aaya la diyaarin doonaa ugu dambeyn maalinta lixaad ee iskoolka laga joojiyey	In uu hubiyo in casharkashaqada guriga loo qaato ama elektiroonig ahaan loogu diro	In ay iskoolka ka soo qaadaan shaqada guriga ee fasalka, in ay hubiyaan in ardaygu uu ku helay elektaroonig ahaan, ama ay diyaariyaan in gurigaloogudiro In ay hubiyaan in ardaygu sooceliyo/soodiro shaqadii iskoolka oo dhammaystiran
Illaa 15 maalmood oo maalmaha iskoolka la dhigto ah (kaliya ah sugaysa eryida ardayga, tixgelinta in maamulku wareejiyo, ama marka ardaygusababayokhatarweynooddegdeg ah) *	Adeegyada waxbarasho bedelaad ah waa in la qorsheeyo inay bilaabaan ugu dambayn maalinta 11aad ee iskoolka	In uu diyaarsado adeegyada waxbarasho bedelaad ah isla marka go'aan laga gaaro in ardayga loo gudbiyo eryitaan ama bedelaad	In ay ka caawi maamulaha iskoolka sidii loodejin lahaajadwal loogu talagalay sidii loo soo gaarsiin lahaa adeegyada waxbarashada bedelaadaah

Jadwalkan kama horjoogsanaya maamulayaasha iskoolku inay bixiyaan adeegyowaxbarashoo bedelaad ah oo u oggolaanaya ardaygaiinuu ku horumaro buuxinta shuruudaha qalin-jabinta. Tallaabo kasta oo ka joojin ah (suspension) waxaa laga yaabaa in ay ku jirto qorshaha dib ugu soo celinta iskoolka.

Qorshaha dib u soo diiwaangelinta waa inuu kujiraa, meeshii ku habboon, qodob hirgelinaya adeegyada waxbarashado bedelaad ah marka dib loo soo diiwaan geliyo oo waa in aan loo istcimaalin in lagu dheereeyo iskool ka joojinta hadda jirta.

Maamulaha iskoolka ayaa mas'uul ka ah hubinta in iskoolku isku dayo inuu bixiyo adeegyada loo baahanyahay ee waxbarasho bedelaad ah. Qoysaska sidoo kale waxaa saaran masuuliyadaha kor lagu soo sheegay. Waaliddiinta walaacka qaba in iskoolka u hoggaansamayo nidaamyadan waa inay si deg-deg ah ula xiriiraan maamulaha iskoolka ama kaaliyaha kormeeraha guud.

Macluumaad dheeraad ah oo la xiriira ardayda waxbarashada gaarka ah: Degmada 742 waxaa laga yaabaa inay leedahay waajibaad dheeraad ah oo la siinayo ardayda waxbarashada gaarka ah oo aan halkan lagu sharixin. Wixii macluumaad dheeraad ah ee ku saabsan xuquuqda ardayda waxbarashada gaarkaah, kaeeg Ogaysiiska Talaabooyinka Ilaalinta - Xuquuqdawaalidka ee Waxbarashada Gaarka ah amakala sooxiriir maamulaha iskoolka, maamulaha kiiska ardaygaaga, ama maamulaha Maaratinta Adeegyada Ardayda/Maamulaha Waxbarashada Gaarka ah lambar 320-370-8071.

Ardayda haysata Qorshaha Qaybta 504 (Section 504)

Ardayda ku jirta Qeybta 504 (Section 504) ee Sharciga Dhaqancelinta ee 1973 ayaa waxaa lagu anshax marin karaa wixii hab-dhaqan ah ee la xiriira naafonimadooda, mrkii laga reebo haddii anshax marintu ay horseedi karto isbeddel weyn oo meelaynta. Ardayda u qalanta ee leh naafonimada iskoolka lagama joojin karo wax ka badan tobant maalmood oo maalmaha iskoolka ah ayadoon la soo saarin go'aan cad oo ay sameeyeen kooxda 504 ee ardayga.

Ardayda leh Barnaamijka Waxbarashada Shaqsiyeed (Individualized Education Program IEP)

Markii arday naafo ah oo iskoolka laga diro (loo diido barnaamijka waxbarasho ee jira ee arday kasta, oo ay ku jirto ka saarida, iyo ka cayrinta ama ka joojin) wax ka badan (10) maalmood sanad dugsiyeedka gudhiisa, loo tixgalinayo in lagu meeleyyo meeleyn 45 maalmoodah, kahorinta aan la bilaabin eryidda ama kasaaridda, xubnaha ay khuseyso ee kooxda IEP ee ilmahay waalidka ilmahu, waa in ay, iyaga oo waafaqaya qaunuunka dawlada dhewe, ay qabtaan kulanka go'aaminta. Kulankaasi waa inuu dhaco 10 maalmood gudahood laga bilaabo maalinta laga eryey ama laga diary iskoolka. Kooxda ayaa go'aan ka gaari doonta in hab-dhaqanku uu la xiriiro naafonimada ardayga. Kooxda ayaa waxaa laga yaabaa inay u baahdaan inay sameeyaan Qiimeyn Dabeecadda oo ay qoraan qorshaha kahortaga dabeecadda si loo taageero ardayga intuu iskoolka joogo.

Cayrinta hal maalin iskool ah ama ka yar waa hal maalin oo iskool ka-joojin ah haddii ardayga naafada ah uusan qaadanayn waxbarashada caadiga ama waxbarashada gaarka ah (special education) inta lagu gudajiro muddada cayrintaas. Ardayga naafada ah waxaa la siindoonaa adeegyo waxbarasho bedelaad ah haddii ay cayrintu ka badantahay shan maalmood oo maalmaha iskoolka oo isku xiga ah.

Iyada oo la raacayo sharciga federaalka, ka hor inta aan la bilaabin eryida ama ka saarida, degmada, xubnaha ku habboon ee kooxda IEP ee ardayga, iyo waalidka ardayga ayaa go'aamin doona in hab-dhaqanka ardayga ay sababtay ama xiriir toos ah oo wax ku ool ah ay naafaadka ardaygu ku leedahay iyo in hab-shaqanka ardaygu ay si toos ah uga dhalatay guuldaraysiga fulinta IEP-ga ardayga. Markii arday naafo ah oo haysta IEP laga saaro ama loo eryo anshaxdarro darteed taas oo aysan sababin naafonimada ardaygu, degmadu waa inay sii wado bixinta waxbarashada gaarka ah iyo adeegyada la xiriira muddada ka saarida ama ka eryidda. **Minn. Stat. § 121A.43**

	Kulan Kooxda IEP ayaa loo baahanyahay	Go'aaminta Sababta Dhacdada ayaa loo Baahanyahay	Qorshaha Qiimaynta Dabeecadda ayaa loo baahanyahay	Adeegyada waxbarasho bedelaadayaaloo Baahanyahay
Ardayga oo iskoolka laga saaray hal maalin iskool ama wax kayar	Maya *	Maya *	Maya *	Maya *
Ardayga oo iskoolka laga joojiyay wax ka yar shan maalmood oo maalmaha iskoolka oo isku xiga ah	Maya *	Maya *	Maya *	Maya *
Ardayga oo iskoolka laga joojiyay shan maalmood oo isku xiga	Haa	Maya *	Maya *	Maya *
Ardayga lagajoojiyey lix MAALMOODAMA WAX KABADAN oo maalmaha iskoolka oo isku xigxiga ah	Haa	Maya	Maya *	Haa
Ardayga oo iskoolka laga saaray isku darka 10 maalmood oo maalmaha iskoolka ah ama wax ka yar hal sanad dugsiyeed gudihii	Maya	Maya	Maya	Maya
Ardayga oo iskoolka laga saaray isku darka 11 maalmood oo maalmaha iskoolka ah hal sanad dugsiyeed gudihii ama wax ka badan	Haa	Haa	Haa	Haa, helitaanka FAPE waaloo baahan yahay
Ardayga oo lagu meeleyay iskoolka ka joojinta iskoolka uu dhexjoogayo	Maya **	Maya **	Maya **	Maya **
Ardayga oo baskaa laga joojiyay	IEP u gaar ah ***	IEP u gaar ah ***	IEP u gaar ah ***	IEP u gaar ah ***
Waalidka ayaa waxay codsadaan go'aaminta sababtaka dib markii looga saaro sababo anshax marinta ah dartood.	Haa	Haa	Maya *	Maya *

* Aan ka ahayn haddii ardayga iskoolka laga saaray isku darka 11 maalmood oo maalmaha iskoolka ah hal sanad dugsiyeed gudihii . **Minn. Stat. § 121A.43(a).**

** Iskool ka joojinta iskoolka dhexdiisa ah looma tixgelin doono in ay tahay maalin iskool ka-joojin ah ardayga naafada ah illaa iyo inta ardaygu uu sii wadanayo inuu qaato adeegyada waxbarashadda caadiga ah iyo ta gaarka ah inta lagu jiro iskool ka joojinta iskoolka dhexdiisa ah.

*** Haddii gaadiidka basku uuyahay qayb ka mid ah IEP ee ardayga, ka joojinta baska waxaa loola dhaqmi doonaa sidii in ay tahay ka saaritaan haddii uusan iskoolku si hab kale ah bixinayn gaadiid kale, sababta oo ah gaadiidkaasi wuxuu muhiim u yahay ardaygu inuu helo hab uu ku yimaado goobta lagu bixnayo dhammaan adeegyada. Haddii gaadiidka basku uusan ka mid ahayn barnaamijka waxbarashada shaqsiyed ka joojinta basku caadi ahaan ma noqonayso ka saaritaan.

Liiska Ereyada

Khayaanada Waxbarashada

Soogubintashaqo qofkale sida inaad adigu leedahay oo kale, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn, qishka howsha iskoolka, soo qaadashada howl qofkale (plagiarism) ama isticmaalidda aaladaha elektiroonigga ama teknolojiyad kale si arinta loogu guulaysto.

Kormeerid Firfircoon

Hab firfircoon ee la socodka ardayda ee jooga meel kooban, iyadoo kor laga eegayo, la dhaqdhaqaayo lana dhaxgalo ardayda iyadoo warbixin fiican laga siinayo sixitaanka khaladka wax ku ool ah.

Khamrada/Aalkolada

Dareere kasta oo ay kujirto wax kamro ah, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn biirta aan aalkolada lahayn, khamriga wine, ama khamriga isbiirtada.

- Haysashada, qaybinta ama iibinta khamrada
- Ku sakhraansanaanta khamrada

Gubista

Si ula kac ah u gubista hantida

Weerar - Jir ahaan ah

Taabashada ama garaacida shaqsi kale oo loogu talagalay in uu dhaawac jidheed loo geysto shakhs. Kuma jirto taabashada jirka ee yar

Faraxumayta Galmada

Muujinta dhaqan galmo la xiriira ama dhaqan xumo ku wajahan qof kale, taas oo ay la socoto handadaad ama cabsigelin, ceebayn ama dhibaatay maskax ahaan ah

Ku Xadgudubka Iskool Imaanshaha

- In tegista iskoolka looga maqnaado cudurdaar sharci ah la'aanteed
- U Goynta Fasalka - in laga maqnaado fasalka
- Maqnaansho Cudurdaar La'aan ah - Ka maqnaanshaha iskoolka fasax la'aan
- Daahitaan- In waqtidambe la yimaado iskoolka am fasalka
- Iskool u Goynto ah - Ka maqnaanshaha iskoolka ama fasala oo aan la fasaxin

XASUUS/N : Dhacdooyinka maqnaanshaha joogtada ah waxaa loogubinkaraa Khabiirka Waxka qabashada Maqnaanshaha iyo/ama waxay keeni kartaa in cabasho rasmi ah oo maqnaansho ah degmada loogudbiyo/dayacaad waxbarasho qareenka degmada loogudbiyo.

Hanjabaada Bambaanada

Ku hanjabaada in la qarxinayo waxyabaha qarxa ama hura si loo waxyeelleeyo hantida ama dad dhaawac loo gaarsiiyo, haddii uu qalabku si dhab ah u jiro iyo haddii kaleba.

Xoog-sheegashada

Ficil dhaqameed soo noqnoqda oo ay sameeyaan qof ama koox looguna talagalay in la cabsi galiyo dhibanaha, ama abuuraysa ruux macquul ah oo dhibanaha la da'ah, in uu dareemo hanjabaad, cabsigelin, bahdilaad, ceebayn, dulleyn, faquuqidamajirdillogeysto. Xoog-sheegashada waxay u dhici kartaa siyaabo kala duwan, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn, qoraal, hadal ama hanjabaad aan hadal ahaynama calaamado baqdin gelin ama hanjabaadah.

Adeega Bulshada

Adeeg lacag aan la bixinin oo arday ama ardayad ay qabtaan oo faa'ido bulshada u leh, ama qaabsharciaah oo anshaxa saxda ah oo dheeraad ah.

Xoogsheegashada Internetka

U xoogsheegashada iyada oo la adeegsanayo tikniyoolajiyada ama isgaarsiinta kale ee elektirooniggaah, oo ay kamidtahay, laakiin aanku koobnayn, usoo gudbinta calaamad, calaamad, qoraal, muuqaal, cod, ama maclumaad, ay kusoo jirto dhejinta bogga internetka ee websaytka shabakada bulshada ama gole, lagu soo gudbiyey kombiyutarka, taleefanka gacanta ama qalabka kale ee elektiroonigga ah. Si kastaba ha ahaatee, wixii dhacdoh ee saamaynaysa deegaanka iskoolka ayaa wax laga qaban doonaa.

Ku Xadguduka Xeerka Labiska

Soo xidhashada labiska aan ku haboonayn qaunuunka xeerka labiska ee uu dejiyey iskoolka/degmada

Daroogada, Sharci-darrada ah/Maan dooriyaha

Isticmaalka, haysashada ama ku talagalka iibinta maandooriyaha, daroogada ama wayaabaha aan la ogolayn, oo ay ku jiraan, laakiin aan ku xaddidnayn, walxaha la neefsado, marawaanada iyo kookayn, qalabka daroogada iyo daroogada iyo walyaabaha macmalka ah

- Qalabka: Haysashada alaaboo kasta oo la xiriirta isticmaalka maandooriyaha
- Daawada Dhakhtarku Qoro: Haysashada, qaybinta, ama si khaldan u isticmaalka dawooyinka dhakhtarku qoro (marka laga reebo sida uu dhakhtarku faray oo uu oggolaaday kalkaliyaha caafimaadka ee iskoolka, ama qaybinta dawooyinka uu dhakhtarku ku qoro)
- Isticmaalka/Haysashada: Haysashada, isticmaalida, qaybinta, ama kusakhraansanaantawax kasta oo maandooriyeahama ueg walxaha maandooriyaha ah

Been Abuurka (Foojariga)

Kusaxiixaanka qofkale magaciisa adiga oo aanka fasaxqaadan ama uusan ogayn.

Waxbarashada Bulshad ee Blilaashka ah ee Haboon

Xaq waxbarsho ee caruurta naafada ah ee uu damaanad qaaday sharci fedaraali ah

Qiimeyn taabecadda

Habaruurinta maclumaadka si loofahmo arday qaabka iyo sida uu u dhaqmo si loo hormariyo qorshe wax ku ool ah ee aklhaaqueed taas oo barta dhiirigalisana dhaqan ka duwan kuwa kale

Khamaarka

Ciyaaritaanka ciyaar laga yaabo in wax lagu kala guuleysto

Dhaqdhaqaqa Burcadka (Gaangis)

Kaliya isticmaal qaybtan marka la hubsado in xubinnimada Gaangisku ay gacan ka geysatay dhacdada.

Dhaqanka kaas oo ah mid gaangis/burcad ka dhiirigelinaya ama la xidhiidha xubinnimada gaangiska. Tusaalooyinka waxaa ka mid ah, laakiin aan ku xaddidnayn: Soo bandhigida calamadaha gaangiska, agabka gaangiska, ka qayb qaadashada qorista, ka qayb gelinta arday koox gaangis ah.

FIIRO GAAR AH: Burcad waa koox abaabulan oo lagu garto walaac deegaan maamul, lebbis gaar ah ama midabyo iyo ka qayb qaadashada fal dambiyeed ama fal sharci darro ah. Dhaqdhaqaqa burcadka(gaangiska) waxaa lala diiwan galiiyaa dhaqanka xadgudubka ee assaasiga ah.

Dhibaataynta

Muujinta dhaqan takoor ah oo wata ulajeedo ama saamaynta abuuritaanka jawicabsigelin ah, cadaawadlehamacayah markaloo eego qofkaas.

- Ku Dhibaataynta Naafonimada: Hab-dhaqan takoor ah oo aan la rabin oo ku salaysan naafonimada
- Ku Dhibaataynta Qoomiyada/Asalka Wadanka: Hab-dhaqan takoor ah oo aan la rabin oo ku salaysan qoomiyada
- Ku Dhibaataynta Jinsiga: Hab-dhaqan takoor ah oo aan la rabin oo ku salaysan jinsiga
- Dhibaatayn Waxkale: Hab-dhaqan takoorahoo aan la rabin oo ku salaysan xaalada qoyska, qaadashada gargaarka dadweynaha, ama iyo da'da
- Ku Dhibaataynta Qowmiyada: Hab-dhaqan takoorahoo aan la rabin oo ku salaysan qowmiyada ama midabka
- Ku Dhibaataynta Diinta: Hab-dhaqan takoorahoo aan la rabin oo ku salaysan diinta ama caqiiqada
- Ku Dhibaataynta Jinsi doorashada: Hab-dhaqan takoor ah oo aan la rabin oo ku salaysan jinsi doorashada

Rabshadaynta

Gaysashada fal laga yaabo inuu gaysto waxyeello ka dhan ah arday ama in lagu khasbo arday inuu gaysto falal noocaas ah, si loogu bilaabo qofka in u qayb ka ahaado ama xiriir la yeesho urur, ama ujeedo kale.

Iska Bixidda

Ka bixitaanka dhismaha/agagaarka fasax la'aan, oo uu ku soo noqdo isla maalinta gudaheed, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn, in uu ardaygu ka baxo xerada iskoolka ee xiran si uu qado u soo cuno oo uu haddana soo laabto.

Go'aaminta Sababta Dhacdada

Hablagu go'aamiyo in xadgudubka dhaqanka ardayga in ay keentay ama in aysan keenin naafo-nimdada aradaya.

Maandooriyaha ama walxaha maskaxda la falqala Maandooriyaha ama walxaha maskaxda la falqala waa waxyaabaha loo isticmaalo bedelaada ay ku sameeyaan ama loo maleeyo in ay ku sameeyaan niyada, oo ay ku jiraanicmaalkala ogoleedawooyinka iyodhimirka.. Tusaalooyinka walxaha maskaxda la falqala kaafiinta, khamrada, kookaynta, LSD, nikotiin iyo xashiishadda.

Nidaamka Taageerada ee Heerarka Dhowrka ah (Multi-Tiered System of Supports [MTSS])

Qaab dhismeed ka kooban sadax heer oo kala daran, baritaan ku saleeysan cadeymo iyo dhaxgal si loo taageero tacliinta ardayga iyo dhaqamada loo baahanyahay.

Wargelinta Talaabooyinka Illaalinta

Dukumenti qeexaya xuquuaha waalidka ilmaha naafada ah iyo nidaamka ilaalina xuquuqahaas kaas oo hoosimaanayasharciga federaalka waxbarashada gaarka ah.

U Hogaansanaan la'aanta

- Samaynta amar diidis yar oo heer hoose ahama in aad hadalka ku celiso
- In uu qofku si ula kac ah u hogansami waayo

Dawooyinka Dukaanka laga libsado (Dhakhtar uusan qorin

Marka laga reebu siyaabaha ka reebban xeerka, haysashada dawooyinka aan dhaktarku qorin inta uu qofku dhex joogo dhismaha iskoolka

- Haysashada ama isticmaalka dawooyinka dukaanka la soogato iyada oo aan fasax loo haysan
- libinta ama qaybinta daawooyinka dukaankalaga soogato (dhakhtar uusan qorin)

Ku Xadgudubka Baarkinka (Gaari Dhigashada)

In gaariga la dhigto meel aan la ogalayn oo ku taalla iskoolka gudhiisa

Dhaxdhaxaadinta Qof ay Isku Eyn/la fac ah

Habxoojiya ardayda inayiska bartaan inay xaliyaan khilaafaadka dhaxdooda ah.

Gardaraysi Jir ahaan ah

Ficil uu ula qofku u sameeyo si uu waxyeelo jireed ugu gaysto shaqaalaha ama ardayda

Taabashada Jir ahaan

Samaynta taabasho jirka ah oo aan khatar ahayn laakiin aan habooneyn

Si Khaldan u Istimmaalka Hantida

Uisticamaalida shay ama qalab si aan loogut alagain, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn, waxyeelaynta ama burburinta hantida iskoolka ama hantida dadka kale

Qofka Macquul ah

Fikradahaan, shaqsicadiyah kasooku dhaqma daryeelka iska dhexe, xirfad , iyo xukunka

Si Mas'uuliyad darro ah Baabuur u Wadista

In hantida degmada dhixdeeda gaari loogu wado si halis gelinaya qof ama hanti

Dib u soo celinta Wareega

Hab bulshadeed taageera dadka is khilaafsan loona sameeyo kulamo habeysan, taasoo la xisaabtamaysa qofka tilaabooyinkiisa, kana hadasha baahida kuwa la waxyeeleeyay.

Dhaqan Celin

Dhexgalsiloogu xisaabiyo ardayda dhibka ay gaysteen, lana baro xirfada dhaqanka bulshada ee macnaha guud ee bulshada iyo xiriirkka

Saraakiisha Ilaha Iskoolka (School Resource Officers [SROs])

Saraakiisha la dhaariyey oo ah waaxda booliska ee maxaliga ah taas oo si wadajir ah ula shaqeeyaa madaxda iskoolka si ay u suuto geliyaan jawi waxbarasho oo amni ah macquulna ah. Shaqada ugu horeysa SRO's qabato waa sharciadkayn.

Caayitaanka

Dhacdo hal mar ah oo la caayo ama magac loogu yeerayo iyada oo looga danleeyahay ama aan looga dan lahayn in la dhaawaco, la sharaf jebiyo, bahdilaad loo gaysto, ama lagu cabsi geliyo shaqsiyaad kale.

Si Xun u Istimmaalidda Teknoolijiyada

In uu qofku si aan munaasib ahayn u isticmaalo qalab isaga u gaar ah, kamarad, kumbuyuutar, ama shay kale oo elektiroonig ah

Xatooyoda

Si ula kac ah in qofku u isticmaalo, u qaato ama haysto qof kale hantidiisa iyada oo uuna fasax u haysan ama iyada oo ulajeedadu tahay in laga qaato milkiiлаha hantidiisa/hantideeda

- Xatooyada Yar: Qaadashada ama haysashada qof kale hantidiida fasaxla'aan, ay ku jiraan, laakiin aan ku koobnayn, agabka iskoolka, cuntada, iwm.
- Xatooyada Weyn: Qaadashada ama haysashada fasax la'aan hanti qof kale leeyahay, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn, dharka, qalabka elektiroonigga ah, iwm.

Hanjabaada/Cabsi gelinta

Sheegashada in qofku damacsanyahay in uu gaysan doono waxyelo ama rabshadisaga oo adeegsanaya hadal, qoraal, ama hanjabaadjirahaan ah, calaamad ama facil ahaan ah

Tubaakada iyo Qalabka Tubaakada la Xiriira

Haysashada ama isticmaalida qalabka la xiriira tubaakada oo ay ka mid yihiin; sigarka elektiroonigga ah, qalabka vape-ka, e-juice, iwm.

Soo dhaafitaanka xadka

Joogitaanka dhismaha iskoolka dhaxdiisafasax la'aan ama kadib marka amar lagugu siiyey inaad ka baxdo, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn, dhex joogitaanka hantida degmada iyada oo iskoolka lagaa joojiyey ama lagaa eryey

Aflagaadada (Xadgudub Afka ah)

Siaan haboonayn in loo adeegsado erayo ku wajahan qof kale, oo ay ku jiraan laakiin aan ku koobnayn, magac-ugu-yeerida, cayda ama siyaabo kale u isticmaalka erayo aan haboonayn

Hubka

Noockasta oo Hubka gacanta ah, haddii uu cabaysan yahay iyo haddii uusan cabaysnaynba, qalab kasta ama aalad kasta oo loo sameeyay sida hubka oo kale ama u isticmaalkeedu uu cabsi galinkaro ama uu sababi karo dhaawac jirka oo wayn ama dhimasho, ama qalab kasta ama aalad kaasoo loogu talagalay inuu cabsi galiyo amajirka dhaawac wayn gaarsiiyo ama dhimasho, oo guban kara ama biyo ololi kara.

- Hub KhatarTA ah ee aan Ahayn Hubka Gacanta Haysashada ama isticmaalka:
 1. Qalabama aalad kasta oo loogutalagalay in hubahaan loo adeegsado oo awood u leh in ay wax disho ama dhaawac weyn oo jirka ah gaysato
 2. Qalabkasta oo wax laga beddelay si loogu isticmaalo hub ahaan oo awood u leh in ay wax disho ama dhaawac weyn oo jirka ah gaysato
 3. Wax kasta ooguban kara ama ololi kara ama qalab kale ama aalad kasta oo, habka loo adeegsado ama loogu talagalay in loo adeegsado, loo xisaabiyyeey ama ay u badantahay in ay wax disho ama dhaawac weyn oo jirka ah gaysato
 4. Wixii dab ah ee loo isticmaalo in qof lagu dilo ama dhaawac weyn oo jirka ah loogu gaysto
 5. Mindi kasta oo leh af le'eg ama ka weyn 2.5 inji oo dherer ah
 6. Hubkasta oo ah shay maldahaad hubka gacanta, qori BB(BB gun), ama qori pellet (pellet gun)
- Hubka gacanta: Haysashada ama isticamaalka qalabka loogu talagalay in loo isticmaalo sidahubka, kaasowax ugani karasiqaraxxoog ah ama si gubasho xoog ah.
- Hubka kale ama Waxyalaaha, aan Xabada ahayn-Haysashada ama isticmaalka qalabkasta ama aalad-ay ku jiraan hubka aan ahayn hubka caadiga ah-kaas, oo loo isticmaalo ama loo isticmaali karo, markii la qiyaaso ama ay u badantahay inay sababto dhaawac wayn ama dhaawac jirka ahaan ah, ama laga baqayo in ay gaysato dhaawac jirka heerka ay doonto ha ahaatee. (Hubka kale waxaa ka mid ah middiyahaleh afka hooseeya 2.5 inji, middiyaha been abuurka ah, qalabka hubka u eg, rasaasta, iwm.)

Ilaha iyo caawinada si loo xaliyo dhibaatooyinka

Degmada 742 ma takoorto qofiyadoo ku salayneysa isir, caqido, jinsi, xaalada guur, wadanka asalka, da'da, midabka, diinka, asalka, xaalada kaalmada bulshada markiila eego, xaalada qoyska ama naafonimada. Waxyabahalaxiriira shircigatakoor-laanta ah waa inuu hagosidaan soosscota:

Si loo sheego takoorida, dhibaatada ama xadgubyada kale:

- Shaqaalah - kala xariir waaxda shaqaalah 320-370-8042
- Ardayda - Marka hore laxariir madaxda iskoolka/barnaamijka wacna 320-370-8083 siaad usoosheegtidtakoorka, ayku jirto xadgudubka Cinwaanka IX (jinsitakoor) ama xadgudubka ardayga xuquuqal insaankiisa.

- Adeegayada Ardayga/Waxbarashada gaarka ah/Isuduwaha 504
wac 320-370-8076

Ilaха Iskoolada Bulshada ee kabaxsan St. Cloud

- MDE(MN Department of Education)-Waaxda Waxbarashada ee
Minnesota: 651-582-8200
- PACER(Parent Advocacy Coalition for Education Rights)
Isbahaysiga Waalidka U Dooda Xuquuqda Waxbarashada:
952-838-9000

Liiska

Xuquuqda Ardayga, Mas'uuliyadaha iyo Fursadaha

Imaanshaha.....	4
Xoog Isu-Sheegashada	4
Labiska Ardayga	7
Fursadaha Loo Simanyahay	5
Cadaalad u Sameyn	5
U Fasaxnaanta Ra'yiga iyo Muujinta Ra'yiga	5
Dhibaatayn	6
Shaqada Waxbarasho & Tacliimeed	6
Dawooyinka	6
Hantida Qofka ee khaaska ah iyo Macluumaad Asturid	7
Dhaarta u Daacad Noqoshada	7
Diiwaanka	4
Xukuumdda Ardayga	8
Isticmaalka Teknoolijiyada iyo Ammaanka	8

Heerarka Dhaqanka, Dhaxgalka iyo Kheyraadka

khayaamada waxbarasho.....	11
Khamrada.....	15
Gubid	14
Weerar Jirahaan ah.....	17
Faraxumaynta Galmada	17
HanjabaadaBamka.....	11,13
Xoog-sheegasho	14
xoog-sheegashada isticmaasha intarnetka.....	14
Amar-Dido/ Waafaqsanaan-La'aan	14
Xeerka Labbiska	11
Doroogada(dawada).....	15
Been (foojari)	12
Khamaar.....	12
Dhaqdhaqaqa burcadka (gaangis)	15
Handadaad (dhibaatayn)	15
Qulqulatayn	16
Iska Bixid	16
Uhogaansanaa la'aanta.....	12,16
Dawooyinka Dukaanka laga Soo liibsado	15
Xadgudubka Gaari Dhigashada.....	13
Gacan saarid	16
Jir taabasho	12
Hantida oo si xun loo isticmaalo	12
Gariga Waditaanka Qeyrayl-Masuulnimada	17
QasQashaadid	12
Tegnoolijiyada oo si xun loo isticmaalo	12
Xatooyo (Wayn/Yar).....	12,16
Hanjabaad/baqdin galin.....	16
Tubaakada	15
Xad Dhaafid	13
Aflagaado	12
Hub.....	16, 19